कांहीं ॥ १ ॥ तयापुंडलीकेंकेलाउपकार ॥ फेडावयाभा
रपृथिवीचा ॥ २ ॥ तुकाह्मणेकेलीसोपीपायवाट ॥ पंढ
रीवैकुंठभूमीवरी ॥ ३ ॥ ॥१०१९॥

शोकेंशोकवाढे ॥ हिमतीचेधीरगाढे ॥ १ ॥ येथेंकेलेंनव्हे
कांहीं ॥ लंडिपणखोटेंभाई ॥ २ ॥ करीतिहोयाहोय ॥ प
रिनव्हेकोण्हीसाह्य ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेघडी ॥ साधिलीया
येकथोडी ॥ ४ ॥ ॥१०२०॥

ह्मणवोनिखेळमांडियेलाऐसा ॥ नाहींकोण्हीदीशावर
जीयेली ॥ १ ॥ माझीयागोतींहेवसलेसकळ ॥ नदेखी
लेंमूळवीटाळाचें ॥ २ ॥ करूनीवोळखीदिल्हीयेकसरें ॥
नदेखोंदुसरेंवीषमासी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींकाळापा
शींगोवा ॥ स्थितिमतिदेवावांचूनीयां ॥ ४ ॥१०२१॥

वैष्णवतोजया ॥ अवघीदेवावरीमाया ॥ १ ॥ नाहींआ
णीकप्रमाण ॥ तनधनतृणजन ॥ २ ॥ पडतांजडभारी ॥
नेमानटळेनिर्धारी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयाती ॥ होकातया
चीभलती ॥ ४ ॥ ॥१०२२॥

करोततपादीसाधनें ॥ कोण्हीसाधोतगोरांजने ॥ १ ॥
आह्मिनवजोंतयावाटा ॥ नाचोंपंढरीचोहटा ॥ २ ॥
पावोंतआत्मस्थिती ॥ कोण्हीह्मणोतउत्तममुक्ती ॥
॥ ३ ॥ तुकाह्मणेछंद ॥ आह्माहरीच्यादासानिंद्य ॥ ४ ॥
॥१०२३॥

स्वामीस सद्गुरूचीकृपाझालीतेअभंग.

सद्गुरुरायेंकृपामजकेली ॥ परिनाहींघडलीसेवाकांहीं

॥ १ ॥ सांपडवीलेवाटेजातागंगास्नाना ॥ मस्तकींतो
जाणाठेविलाकर ॥ २॥ भोजनामागतीतुपपावशेर॥
पडीलावीसरस्वप्नामाजी ॥ ३ ॥ कांहींकेलेउपजलाअं
तराय॥ ह्मणोनीयाकायत्वराझाली ॥ ४ ॥ राघवचैत
न्यकेशवचैतन्य ॥ सांगीतलीखूणमाळीकेची ॥ ५ ॥
बाबाजीआपूलेंसांगीतलेंनाम ॥ मंत्रदिल्हारामकृष्ण
हरी ॥ ६ ॥ माहोशुद्धदशमीपाहोनीगुरुवार ॥ केलाअं
गीकारतुकाह्मणे ॥ ७॥ ॥१०२४॥
माझीयेमनीचाजाणोनीयांभाव ॥ तोकरीउपावगुरु
रावो ॥ १ ॥ आवडीचामंत्रसांगीतलासोपा॥जेणेनव्हे
गुंफाकांहींकोठें ॥ २ ॥ जातिपुढेंयेकउतरलेपार ॥ हाभ
वसागरसाधुसंत ॥ ३ ॥ जाणत्यानेणत्याज्याजैंसीआ
वडी ॥ उतारसांगडीतापेपटी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमजदावी
येलातारू ॥ कृपेचासागरुपांडुरंग ॥ ५ ॥ ॥१०२५॥
घालोनियांभारराहीलोंनिश्चिंती ॥ नीरवीलेसंतींविठो
बासीं ॥ १ ॥ लावोनियांहातकुरवाळिलामाथा॥सांगी
तलेंचितानकरावी ॥ २ ॥ कटिंकरसमचरणसाजीरे ॥
राहिलाभीवरेतीरींऊभा ॥ ३ ॥ खुंटलेसायासआणी
कियाजीवा ॥ धरीलेकेशवापायतूझे ॥ ४ ॥ तुजवाटे
आतांतेंकरींअनंता ॥ तुकाह्मणेसंतालाजमाझी ॥ ५ ॥
॥१०२६॥
माझीयेमनींचाजाणाहानिर्धार ॥ जीवासीउदारझा

लों आतां ॥ १ ॥ तुजवीण दूजें न धरी आणीका ॥ भय ल
ज्जा शंका टाकियेली ॥ २ ॥ ठाईंचा संबंधू तूज मज होता ॥
विशेष अनंता केलें संतीं ॥ ३ ॥ जीवभाव तुझ्या ठेवीये
ला पाईं ॥ हेचि आतां नाहीं लाज तुह्मा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे सं
तीं घातला हवाला ॥ नसोडीं विठ्ठला पाय तूझे ॥ ५ ॥
॥ १०२७ ॥
देव सखा जरी ॥ जग अवघें कृपा करी ॥ १ ॥ ऐसा असो
नि अनुभव ॥ कासावीस होतो जीव ॥ २ ॥ देवाची जत
न ॥ तया बाधूं न शके अग्न ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे हरी ॥ प्रल्हा
दासी यत्न करी ॥ ४ ॥ ॥ १०२८ ॥
भले ह्मणवीतां संतांचे शेवक ॥ आई त्याची भीक सूख
रूप ॥ १ ॥ ठसा बीता बहु लागती सायास ॥ चुकल्या घडे
नाश अल्प वर्म ॥ २ ॥ पाकसिद्धि लागे संचित आईते ॥
घडतां सोई ते तेव्हां गोड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे बरें सांगताची
गोष्टी ॥ रणभूमि दृष्टी न पडे तों ॥ ४ ॥ ॥ १०२९ ॥
संतसमागम येखादीये परि ॥ राहावें त्यांचे द्वारीं श्वान
याती ॥ १ ॥ तेथे रामनाम होईल श्रवण ॥ घडेल भोजन
उछिष्टाचें ॥ २ ॥ कामारी बटीक सेवेचे सेवक ॥ दीन ते
थे रंकपणें भले ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे सर्व सुख त्या संगतीं ॥ घ
डेल पंगती संतांचीया ॥ ४ ॥ ॥ १०३० ॥
कृष्ण माझी माता कृष्ण माझा पिता ॥ बहिणी बंधु चुल
ता कृष्ण माझा ॥ १ ॥ कृष्ण माझा गुरू कृष्ण माझा तारू ॥
उतरि पैल पारू भवनदी ॥ २ ॥ कृष्ण माझें मन कृष्ण मा

झें जन ॥ सोयरासज्जनकृष्णमाझा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमा
झाश्रीकृष्णवीसावा ॥ वाटेनकरावापरताजीवा ॥ ४ ॥
॥ १०३१ ॥
जातोवाराणसी ॥ निरविगाईघोडींह्मैशी ॥ १ ॥ गेलों
येतोंनाहींऐसा ॥ सत्यमानावाभरवसा ॥ २ ॥ नकाका
हूंमाझीपेंवें ॥ तुह्मीवरलेंभूसखावें ॥ ३ ॥ भिकारीयाचे
पाठीं ॥ तुह्मीघेउनिलागाकाठी ॥ ४ ॥ सांगालजेवाया
ब्राह्मण ॥ तरीकापालमाझीमान ॥ ५ ॥ वोकलीयावो
का ॥ म्याखर्चीलानाहींरूका ॥ ६ ॥ तुह्मिखावेंताकपा
णी ॥ जतनकरातुपलोणी ॥ ७ ॥ नाहींमाझेमनीं ॥ पो
रेंरांडानागवणी ॥ ८ ॥ तुकाह्मणेनष्ट ॥ होतेंतैसेंबोले
स्पष्ट ॥ ९ ॥ ॥ १०३२ ॥
कासघालोनिबळकट ॥ झालोंकळिकाळावरनीट ॥
केलीपायवाट ॥ भवसिंधुवरूनी ॥ १ ॥ यारेयारेलाहा
नथोर ॥ यातिभलतीनारीनर ॥ करावाविचार ॥ नल
गेचिंताकोणासी ॥ २ ॥ कामींगुंतलेरिकामे ॥ जपित
पीयेथेजमे ॥ लावीलेदमामे ॥ मुक्ताआणीमुमुक्षा ॥ ३ ॥
येकंदरशिक्का ॥ पाठवीलाइहलोका ॥ आलोंह्मणेतुका ॥
मीनामाचाधारक ॥ ४ ॥ ॥ १०३३ ॥
आह्मीवैकुंठवासी ॥ आलोयाचीकारणासी ॥ बोलिले
जेऋषी ॥ साचभावेंवर्ताया ॥ १ ॥ झाडूसंतांचेमारग ॥
आडरानेंभरलेजग ॥ उच्छिष्टाचाभाग ॥ शेषउरलेंतेंसे

ऊं ॥ २ ॥ अर्थेंलोपलींपुराणें ॥ नाशकेलाशब्दज्ञानें ॥
विषयलोभीमनें ॥ साधनेंबुडवीलीं ॥ ३ ॥ पीटूंभक्ती
चाडांगोरा ॥ कळिकाळासीदरारा ॥ तुकाह्मणेकरा ॥
जयजयकारआनंद ॥ ४ ॥ ॥ १०३४ ॥
बळीयाचेअंकीत ॥ आह्मिझालोंबळीवंत ॥ १ ॥ ला
ताहाणीलासंसार ॥ केलाषडउर्मीसीमार ॥ २ ॥ जन
धनतन ॥ केलेंतृणाहीसमान ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतां ॥
आह्मीमुक्तीचीयामाथा ॥ ४ ॥ ॥ १०३५ ॥
मृत्युलोकआह्माआवडतीपरि ॥ नाहींयेकाहरीनामेवी
ण ॥ १ ॥ विटलेंहेंचित्तप्रपंच्यापासूनी ॥ वमनतेंम
नींबैसलेंसें ॥ २ ॥ सोनेंरुपेंआह्मामृत्तिकेसमान ॥ मा
णीकपाषाणखडेतैसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतैशादिसतील
नारी ॥ रिसाचीयापरीआह्मापुढें ॥ ४ ॥ ॥ १०३६ ॥
स्त्रियांचातोसंगनकोनारायणा ॥ काष्ठायापाषाणामृ
त्तीकेचा ॥ १ ॥ नाठवेहादेवनघडेभजन ॥ लांचावलें
मनआवरेना ॥ २ ॥ दृष्टिमुखेंमरणइंद्रीयांच्याद्वारें ॥ ला
वण्यतेंखरेंदुःखमूळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजरीअग्नीझाला
साधु ॥ परीपावेबाधुसंघट्टणें ॥ ४ ॥ ॥ १०३७ ॥
पराविंयानारीमाउलीसमान ॥ रखुमाईजनपांडुरंग ॥
॥ १ ॥ जाईंवोतूंमातेनकरिसायास ॥ आह्मीविष्णुदा
सतैसेनोव्हे ॥ २ ॥ नसाहावेमजतुझेंहेंपतन ॥ नकोंहेंव
चनदुष्टवदों ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतूजपाहिजेभ्रतार ॥ तरी
तेंसर्वनरलोकथोडे ॥ ४ ॥ ॥ १०३८ ॥

भक्तप्रतीपाळेदीनवोवत्सले ॥ विठ्ठलकृपाळेहोसीमाये ॥ १ ॥ पडीलाविसरमाझाकाईगूणें ॥ कपाळहेंउणेंकायकरूं ॥ २ ॥ तुकाह्मणेमाझेंजाळुनीसंचित ॥ करीवोउचितभेटीदेयीं ॥ ३ ॥ ॥ १०३९ ॥
तुजवीणमजकोणवोसोयीरे ॥ आणीकदूसरेपांडुरंगे ॥ १ ॥ लागलीसेआसपाहातसेवास ॥ रात्रीवोदिवसलेखीवोटें ॥ २ ॥ कामगोडमजनलगेहाधंदा ॥ तुकाह्मणेसदाहेंचिध्यान ॥ ३ ॥ ॥ १०४० ॥
पढीयंतेआह्मीतुजपासींमागावें ॥ जीवींचेंसांगावेंहीतगुज ॥ १ ॥ पाळसीललळेदीनवोवत्सले ॥ विठ्ठलकृपाळेजननीये ॥ २ ॥ जीवभावतुझ्याठेवीयेलापाईं ॥ तूंचिसर्वाठायींयेकआह्मा ॥ ३ ॥ दुजयाचासंगलागोंनेदीवारा ॥ नाहींजातघराआणीकांच्या ॥ ४ ॥ सर्वसत्तायेकीआहेतुजपासीं ॥ ठावेंआहेदेशींमागेनतें ॥ ५ ॥ ह्मणवोनीपूढेंमांडियेलीआळी ॥ थिंकोनीयाचोळीडोळेतुका ॥ ६ ॥ ॥ १०४१ ॥
कोणपर्वकाळपाहासीलतीथ ॥ होतेंमाझेंचित्तकासावीस ॥ १ ॥ पाठवीभातुकेंप्रेमेंझडकरी ॥ नकाराखोंउरीपांडुरंगा ॥ २ ॥ नधराबाकोपमजवरीकांहीं ॥ अवगुणीअन्याईह्मणोनीयां ॥ ३ ॥ कायरडवीसीनेणतीयापोरा ॥ जाणतीयाथोराचीयापरी ॥ ४ ॥ कायउभीकरठेउनीयाकटीं ॥ बुझावीधाकुटींलडीवाळें ॥ ५ ॥ तुका

ह्मणेआतांपदरासीपीळा ॥ घालोनीनिराळानव्हेमग
॥ ६ ॥ ॥ १०४२ ॥

कांहोदेवाकांहींनयोलाचीगोष्टी ॥ कांमजहिंपुटीकरी
तसा ॥ १ ॥ कंठींप्राणपाहेवचनाचीआस ॥ तोदिसेउ
दासधरिलेंऐसें ॥ २ ॥ येणेंकाळेंबुंथीघेतलीसेखोळ ॥
कांनयेवीटाळहोऊंमाझा ॥ ३ ॥ लाजवाटेमजह्मणवि
तादेवाचा ॥ नपुससीफुकाचातुकाह्मणे ॥ ४ ॥ १०४३ ॥

उचिततेंकायजाणावेंदुर्बळें ॥ थोरीवेचेंकाळेंतोंडदेवा
॥ १ ॥ देतोहाकाकोण्हीनायकतीद्वारीं ॥ वोसकोणीघ
रींनाहींऐसें ॥ २ ॥ आलीयाअतीताशब्दसमाधान ॥ करी
तांवचनकायवेंचे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुह्मासाजेहेंश्रीहरी ॥
आह्मानीलाजिरीनाहींऐसीं ॥ ४ ॥ ॥ १०४४ ॥

आह्मीमागूंऐसेंनाहींतूजपासीं ॥ जरीतूंभितोसीपांडुरं
गा ॥ १ ॥ पाहेविचारूनआहेतुजठावें ॥ आह्मीधालों
नावेंतुझ्याएका ॥ २ ॥ रिद्धिसिद्धितुझेंमुख्यभांडवल ॥
हेंतोआह्माफोलभक्तीपुढें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजाऊंवैकुंठा
चालत ॥ बैसूननीवांतसुखभोगूं ॥ ४ ॥ ॥ १०४५ ॥

नलगेहेंमजतुझेंब्रह्मज्ञान ॥ गोजिरेंसगुणरूपपूरें ॥ १ ॥
लागलाउशीरपतीतपावना ॥ वीसरोनीवचनागेला
सीया ॥ २ ॥ जाळोनीसंसारवैसलोंअंगणीं ॥ तुझेंना
हींमनींमानसींही ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनकोरागेंजोविठ्ठला ॥
उठदेईमलाभेटीआतां ॥ ४ ॥ ॥ १०४६ ॥

कुमुदिनीकायजाणेतोपरिमळ ॥ भ्रमरसकळभोगी

तसे ॥ १ ॥ तैसेंतुजठावेंनाहींतुझेनाम ॥ आह्मीचतेप्रे
मखुणजाणों ॥ २ ॥ मातेतृणबाळादुधाचीतेगोडी ॥
ज्याचीनयेजोडीत्यासीकामा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमुक्ताफ
ळींसपीपोटीं ॥ नाहींत्याचीभेटीभोगीतीये ॥ ४ ॥
॥ १०४७ ॥

कायसांगोंतूझ्याचरणीच्यासूखा ॥ अनुभवठाऊका
नाहींतूज ॥ १ ॥ बोलतांहेंकैसेंवाटेखरेपण ॥ अमृता
चेगुणअमृतासी ॥ २ ॥ आह्मीयेकयेकाग्वाहीमायपू
तें ॥ जाणतेनिरुतेसुखदोघे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्मामो
क्षाचाकंटाळा ॥ कांतुह्मिगोपाळानेणाऐसें ॥ ४ ॥
॥ १०४८ ॥

देखोनीयांतुझ्यारूपाचाआकार ॥ उभाकटींकरठेवो
नीयां ॥ १ ॥ तेणेंमाझ्याचित्ताहोतेंसमाधान ॥ वाटतेंचर
णनसोडावे ॥ २ ॥ मुखेंगातोंगीतवाजवीतोंटाळी ॥
नाचतोंराउळींप्रेमसुखें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजतुझ्याना
मापुढें ॥ तुच्छहेंबापुडेंसकळही ॥ ४ ॥ ॥ १०४९ ॥
आतांयेणेंवीणनाहींआह्माचाड ॥ कोणबडबडकरी
वायां ॥ १ ॥ सुखतेंचिदुःखपुण्यपापखरें ॥ हेतोंआ
ह्माबरेंकळोंआलें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेवाचावाहीलीअनं
ता ॥ बोलायाचेंआतांकामनाहीं ॥ ३ ॥ ॥ १०५० ॥
बोलोंअबोलणेंमरोनियाजीणें ॥ असोनीनसणेंजनीं
आह्मा ॥ १ ॥ भोगींत्यागझालासंगींचअसंग ॥ तोडी
येलालागमागदोन्ही ॥ २ ॥ तुकाह्मणेनव्हेदीसतोंमी

तैसा ॥ पुसणेतेंपूसापांडुरंगा ॥ ३ ॥ ॥ १०५१ ॥
अधिकारतैसादावीलामारग ॥ चालताहेमगकळोंये
तें ॥ १ ॥ जाळूंनयेनावपावलेनिपार ॥ मागालआधा
रबहुतांचा ॥ २ ॥ तुकाह्मणेरोगवैद्याचेतअंगीं ॥ नाहीं
करीजगींऊपकार ॥ ३ ॥ ॥ १०५२ ॥
संसारहातींहींकेलापाठमोरा ॥ नाहींद्रव्यदाराजयांचि
त्तीं ॥ १ ॥ शुभाशुभनाहींहर्षामर्षअंगीं ॥ जनार्दन
जगींहोउनिठेला ॥ २ ॥ तुकाह्मणेदेहदिल्हायेकसरें ॥
जयांसीदुसरेंनाहींमग ॥ ३ ॥ ॥ १०५३ ॥
देहबुध्धीलोभवसेजयाचित्तीं ॥ आपुलेंजाणतीपरावें
जे ॥ १ ॥ तयांसीचालतांपाहिजेसीदोरी ॥ दुःखपावे
करीअसत्यतो ॥ २ ॥ तुकाह्मणेधर्मरक्षायाकारणें ॥ छा
याइच्छीउन्हेंतापलातो ॥ ३ ॥ ॥ १०५४ ॥
काळेंखादलाहाअवघाआकार ॥ उत्पत्तिसंव्हारघडमो
डी ॥ १ ॥ बीजतोअंकुरआछादीलापोटीं ॥ अनंताशेव
टींयेकाचीया ॥ २ ॥ तुकाह्मणेशब्देंव्यापीलेंआकाश ॥
गुढारेहेकैसेकळोंनये ॥ ३ ॥ ॥ १०५५ ॥
आणीकयाकाळेंनचलेउपाय ॥ धरावेतेपायविठोबा
चे ॥ १ ॥ अवघेंचिपुण्यअसेतयापोटीं ॥ अवघींयातु
टीहोयपापा ॥ २ ॥ अवघेमोकळेअवघीयाकाळें ॥
उद्धरतीकुळेंनरनारी ॥ ३ ॥ काळवेळनाहींगर्भवासदुः
खें ॥ उच्चारीतांमुखेंनामयेक ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेकांहींन
लगेसांडावें ॥ सांगतसेंभावेंघेतीतयां ॥ ५ ॥ १०५६ ॥

करिमाझीतुजनयेकळवळ॥ असोनीजवळह्रदयस्था ॥ १ ॥ अगानारायणानिष्ठुरानिर्गुणा ॥ केलाशोकनेणाकंठस्फोट॥ २ ॥ कांहेंचित्तनाहींपावतविश्रांती ॥ इंद्रियांचीगतीखुंटेचीना ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकारेधरीयेलाकोप ॥ सरलेंनेणोंपापपांडुरंगा ॥ ४ ॥ ॥ १०५७॥

दीनानाथतुझीं‌ब्रीदेंचराचर ॥ घेसीलकेंवारशरणागता ॥ १ ॥ पुराणींजेतुझेगर्जतीपवाडे ॥ तेआह्मारोकडेकळोंआले ॥ २ ॥ आपुल्यादासाचेंनसाहासीउणे ॥ उभात्याकारणेंराहीलासी ॥ ३ ॥ चक्रगदाहातींआयुधेंअपार ॥ न्यूनतेचीपुरेकरूंधांवे ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतूजभक्तीचेंकारण ॥ करावयापूर्णअवतार ॥ ५ ॥ १०५८ ॥

वर्णूमहिमाऐसीनाहींमजवाचा ॥ नबोलवेसाचापारतुझा ॥ १ ॥ ठायींचहिकायाठेवीलीचरणीं ॥ आतांवोवाळूनीकायासांडूं ॥ २ ॥ नाहींभावऐसाकरूंतूझीसेवा ॥ जीववाहूंदेवातोहीतुझा ॥ ३ ॥ मजमाझेंकाहींनदीसेंपाहातां ॥ जेंतूजअनंतासमर्पावें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेआतांनाहींमजथार ॥ तुझेउपकारफेडावया ॥ ५ ॥ १०५९ ॥

नव्हेसुखमजनलगेहामान ॥ नराहेहेजनकायकरूं ॥ ॥ १ ॥ देहउपच्यारेंपोळतसेअंग ॥ विषतुल्यचांगमिष्टान्नतें ॥ २ ॥ नाईकवेस्तुतीवाणीतांथोरीव ॥ होतोमाझाजीवकासावीस ॥ ३ ॥ तुजपावेऐशींसांगकांहींकळा ॥ नकोम्रगजळागोऊंमज ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेआतां

करीमाझेंहीत ॥ काढावेंजळतआगींतुनी ॥ ५ ॥

॥१०६०॥

नमिळोखावयानवाढोसंतान ॥ परिहानारायणकृपा
करो ॥ १ ॥ ऐशीमाझीवाचामजउपदेशी ॥ आणिक
लोकांसीहेचीसांगें ॥ २ ॥ विटंबोशरीरहोतकांविपत्ती ॥
परीराहोचित्तींनारायण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाशीवंतहेस
कळ ॥ आठवेगोपाळतेंचीहीत ॥ ४ ॥ ॥१०६१॥

पिंडपोसावेंहेंअधमाचेंज्ञान ॥ विलासमिष्टान्नकरो
नीयां ॥ १ ॥ शरीररक्षावेंहाधर्मबोलती ॥ कायअसेहा
तींतयांचीया ॥ २ ॥ क्षणभंगुरहेंजायनकळतां ॥ ग्रास
गीळीनसतांनाहींहातीं ॥ ३ ॥ कर्वतीलादेहकापीयेलें
मांसा ॥ गेलेवनवासाशुकादीक ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेराज्य
करितांजनक ॥ अग्नीमाजीयेकपायजळे ॥ ५ ॥

॥१०६२॥

जरिमाझीकोण्हीकापीतीलमान ॥ तरीनकोअन्यव
दोंजिव्हे ॥ १ ॥ सकळांइंद्रियांहेमाझीविनंती ॥ नकाहो
ऊंपरतींपांडुरंगा ॥ २ ॥ आणिकांचीमातनाईकावी
कानीं ॥ आणीकनयनींनपाहावें ॥ ३ ॥ चित्तातूंवापाई
राहावेंअखंडीत ॥ होऊनीनिश्चितयेकविध ॥ ४ ॥ च
लाहातपायहेचिकामकरा ॥ माझ्यानमस्काराविठोबा
च्या ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेआह्माभयकायकरी ॥ आमुचाकै
वारीनारायण ॥ ६ ॥

॥१०६३॥

करिसीतेदेवाकरींमाझेसुखें ॥ परित्यासिमखेंनह्मणेसं

त॥ १ ॥ जयाराज्यद्रव्यकरणेउपार्जन॥ वसेदंभमान
इच्छेझाले॥ २॥ जगदेवपरीनीवडेनिराळे ॥ ज्ञानाचे
आंधळेभारवाही ॥ ३॥ तुकाह्मणेभयनधरींमानसीं॥
ऐसियाचीवीशींकरितांदंड॥ ४॥ ॥ १०६४॥
ह्मणवीतीऐसेंआईकतोसंत ॥ नदेखीजेहोतडोळांको
ण्ही ॥ १ ॥ ऐसीयाचाकोणमानीतेविश्वास॥ निवडि
तोरसघाईडाई ॥ २ ॥ पर्जन्याचेकाळींवोहळाचेनद॥
वोसरतांबुंदनथारेची ॥ ३ ॥ हिऱ्याऐशागारादिसति
दुरून॥ तुकाह्मणेघननभेटेतो॥ ४॥ ॥१०६५॥
अतिवादेंलावी॥ येकबोटसोंगदावी॥ १ ॥ त्याचाबहु
रूपीनट॥ नव्हेवैष्णवतोचाट ॥ २ ॥ प्रतीपाळीबाळी॥
येकपूजीयेकास्थळीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहीं॥ भूतदया
ज्याचेठायीं॥ ४॥ ॥ १०६६॥
पोटाचेतेनटपाहोनयेछंद ॥ विषयांचेभेदवीषरूप ॥
॥ १ ॥ अर्थपरमार्थींकैसाघडोंशके ॥ चित्तलोभिभीके
सोंगवायां॥ २ ॥ देवाचींचरित्रेंदाखवीतीलीळा॥ ला
घवाच्याकळामोहावया॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचित्तींराहेअ
भिलाष॥ दोघांनरकवाससारिखाची॥ ४॥ १०६७॥
भुंकतीतेद्यावीभुंकों ॥ आपणत्याचेंनयेशिकों ॥ १ ॥
भाविकांनींदुर्जनाचें॥ मानूनयेकांहींसाचें॥ २ ॥ होई
लतैसेंबळ॥ फजितकरावेतेखळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेत्या
चें॥ पापनाहींताडणाचे॥ ४॥ ॥ १०६८ ॥
जपकरितांराग॥ आलाजवळीतोमांग॥ १ ॥ नकोभों

वतालेजगीं ॥ पाहोंजवळीराखअंगीं ॥ २ ॥ कुड्याचि
संगती ॥ सदाभोजनपंगती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेब्रह्म ॥ सा
धिवीरहीतकर्म ॥ ४ ॥ ॥ १०६९ ॥
फिरंगीवाखरलोखंडाचेवीळे ॥ परीतेनीराळेगुणेमोल
॥ १ ॥ पायरीप्रतीमायेकचिपाषाण ॥ परितेंमहीमान
वेगळालें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेतैशानव्हतीलपरी ॥ संतज
नासरीसारिखीया ॥ ३ ॥ ॥ १०७० ॥
कांहींचमीनव्हेकोणीयेगांवींचा ॥ येकटाठायींचाठायीं
येक ॥ १ ॥ नाहींजातकोठेयेतफीरोनीयां ॥ अवघेचीवा
यांवीणबोले ॥ २ ॥ नाहींमजकोणीआपुलेंदुसरें ॥ को
ण्हाचामीखरेंकांहींनोव्हे ॥ ३ ॥ नाहींआह्माजावेंमरावें
लागत ॥ अहोअखंडीतजैसेंतैसें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेनावरू
पनाहींआह्मा ॥ वेगळात्याकर्माअकर्माशीं ॥ ५ ॥ १०७१

लोहोगांवास परराज्याचा वेढा पडला होता
तेसमयीं केले ते अभंग.

नदेखवेडोळांऐसाहाआकांत ॥ परपीडेचित्तदुःखीहो
तें ॥ १ ॥ कायतुह्मीयेथेनसालसेझाले ॥ आह्मीनदेखी
लेपाहीजेहे ॥ २ ॥ परचक्रकोठहरीदासावसे ॥ नदेखी
जेतदशेराहातीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझीलाजवीलीसे
वा ॥ हीनपणेंदेवाजीणेंझालें ॥ ४ ॥ ॥ १०७२ ॥
कायम्यांमानावेंकथेचेंहेंफळ ॥ तारीजेसकळजनऐ
सें ॥ १ ॥ उच्छेदतोअसेअंगेंआरंभला ॥ रोकडेविठ्ठला
परचक्र ॥ २ ॥ पापावीणनाहींपापयेतपुढें ॥ साक्षीसी

रोकडेसाक्ष आल ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे जेथें वसतील दास ॥
तेथे तुझा वास कैसा आतां ॥ ४ ॥ ॥ १०७३ ॥
भीत नाहीं आतां आपुल्या मरणा ॥ दुःखी होते जना नदे
खवे ॥ १ ॥ आमुचि तो जातां ऐसी परंपरा ॥ कां तुह्मी दा
तारा नेणा ऐसें ॥ २ ॥ भजनीं विक्षेप तेचि पैं मरण ॥ नव
जावा क्षण येक वायां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे नाहीं अघाताचा
वारा ॥ ते स्थळीं दातारा ठाव मागें ॥ ४ ॥ ॥ १०७४ ॥
कोण जाणे कोणा घडे उपासना ॥ कोण या वचना प्रती
पावे ॥ १ ॥ आतां माझा श्रोता वक्ता तूंची देवा ॥ करावी
ते सेवा तुझी चम्यां ॥ २ ॥ कुशळ चतुर येथें न सरते ॥ करी
तील रीतीत कर्म मतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे कणे झालें येके घरीं ॥
मज आणि हरी तुह्मा गांठी ॥ ४ ॥ ॥ १०७५ ॥
आमुचा विनोद तें जगा मरण ॥ करिती भावहीन देखो
वेखी ॥ १ ॥ न कळे सतत हिताचा विचार ॥ ते हिंडा रोडा
रखातां फेरे ॥ २ ॥ वंदीले वंदावे निंदीले निंदावे ॥ येक गे
ले जावें त्याची वाटा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे कोण्ही नाइके सांग
तां ॥ होती यमदूतावरपडे ॥ ४ ॥ ॥ १०७६ ॥
दीप घेवोनीयां धुंडती अंधार ॥ भेटे हा विचार अघटीत
॥ १ ॥ विष्णुदास आह्मी नभ्यों कळीकाळा ॥ भुलों मृग
जळा न घडे तो ॥ २ ॥ उधळतां माती रवी कळा मळे ॥ हें
कैसें न कळे भाग्यहीना ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे तृणे झांके हुताश
न ॥ हे तव वचन वाउगें ची ॥ ४ ॥ ॥ १०७७ ॥
नटनाट्य अवघें संपादीलें सोंग ॥ भेद दाऊं रंग न पालटे

॥ १ ॥ मांडियेलाखेळकौतुकेंबहुरूप ॥ आपुलेंस्वरूप जाणतसों ॥२॥ स्फटिकाचीशिळाउपाधीनमीळे॥भा वदाविपिवळेलालसंगे॥३॥ तुकाह्मणेआह्मीयाजना विरहीत॥होऊनीनिश्चितक्रीडाकरूं॥४॥ ॥१०७८॥

तुजवीणवाणीआणिकाचीथोरी ॥ तरीमाझीहरिजि व्हाझडो॥ १ ॥तुजवीणचित्ताआवडेआणीक ॥ तरी हामस्तकभंगोंमाझा ॥ २ ॥ नेत्रींआणिकासीपाहीन आवडी॥जावोतेचघडीचांडाळहे ॥ ३ ॥ कथामृतपा ननकरीतीश्रवण ॥ कायप्रयोजनमगयांचें ॥ ४ ॥ तु काह्मणेकायवांचोनीकारण ॥ तुजयेकक्षणवीसंबतां ॥५॥ ॥१०७९॥

स्वामीचेस्त्रीनेंस्वामीसकठीणउत्तरेंकेलींतेअभंग.

मजचीभोंवताकेलायेणेजोग ॥ काययाचाभोगअंत रला॥ १ ॥चालोनीयांघरींसर्वसुखेंयेती ॥ माझीतोफ जीतीचूकेचीना॥ २॥ कोणाचीबाईलहोउनीयांवोढूं॥ संवसारीकाढूंअपदाकीती ॥ ३ ॥ कायतरीदेऊंतोड तीलपोरें॥ मरतेतरबरेंहोतेंआतां ॥ ४ ॥ कांहींनेदिवां चोंधोईयेलेंघर॥सारवावयाढोरशेणनाहीं॥५॥ तुका ह्मणेरांडनकरितांविचार॥वाढ्ठनीयाभारकुंथेमाथा॥ ॥६॥ ॥१०८०॥

कायनेणोंहोतादावेदारमेला ॥ वैरतोसाधीलाहोवो नीगोहो ॥ १ ॥ कितीसर्वकाळसोसावेंहेंदुःख॥ किती लोकामुखवासूंतरी॥ २॥ खवीआपुलिआईकायमा

झेंकेलें॥ धडयाविठ्ठलेंसंसाराचें॥३॥ तुकाह्मणेयेतीबा
ईलेआसडे॥फुंदोनीयारडेहासेकांहीं॥४॥ ॥१०८१॥
गोणीआलीघरा॥ दाणेखाऊंनेदीपोरा ॥ १ ॥ भरीलो
कांचीपाठोरी॥ मेलाचोरटाखानोरी ॥ २ ॥ खवळली
पीशी॥ हाताझोंबेजैशीलाशी॥३॥ तुकाह्मणेखोटा॥रां
डेसंचिताचावांटा॥ ४॥ ॥१०८२॥
आतांपोराकायखाशी ॥ गोहोझालादेवलसी ॥ १ ॥
डोचकेंतिवींघातल्यामाळा॥ उदमाचासांडिलाचाळा
॥ २॥ आपुल्यापोटाकेलीथार ॥ आमचानाहींपसपा
र॥ ३॥ हातींटाळतोंडवाशी॥ गायदेउळींदेवापासीं॥
॥ ४॥ आतांआह्मीकरूंकाय ॥ नवैसेघरींरानाजाय॥
॥५॥ तुकाह्मणेआतांधिरी ॥ अझुनिकायझालेंतरी॥
॥६॥ ॥१०८३॥
बरवेंझालेंगेलें ॥ आजिअवघेंमीळालें ॥ १ ॥ आतां
खाईनपोटभरीं॥ वोल्याकोरड्याभाकरी ॥ २॥ किती
तरीतोंड॥ यासीवाजऊंमीरांड॥ ३॥ तुकाबाईलेमान
वला॥ छीतुकरोनियांबोला॥ ४॥ ॥१०८४॥
निजोनेदीसकळवेळीं ॥ रातिकाळींचीनचिनीं॥ १ ॥
वोंगळाघेतलिपाटी॥ केलीअटीजीवासी॥ २ ॥ मेळ
वोनीकथाकरणे॥ चिंतानेणेंदेउळींचि॥३॥ तुकाह्मणे
आलोंघरा॥ तोंडाघोराबाईलेच्या॥ ४॥ ॥१०८५॥
नकरवेधंदा ॥ अइतातोंडींपडेलोंदा ॥ १ ॥ उठीतेंतेंकु
टितटाळ॥ अवघामांडीलाकोल्हाळ ॥ २ ॥ जीवंतचि

मेले॥ लाजावाटोनीयांप्याले ॥ ३ ॥ संसाराकडे॥न
पाहातीवोसपडे ॥ ४ ॥ तळमळतीयाच्यारांडा ॥ घा
लितीजीवानावेंधोंडा॥ ५ ॥ तुकाह्मणेबरेंझालें ॥ घेगे
बाईलेलिहीलें ॥ ६ ॥ ॥ १०८६॥
कोणघरायेतेआमुच्याकशाला ॥ कायजाचात्याला
नाहींधंदा॥ १ ॥ देवासाठींझालेब्रह्मांडसोयीरे ॥ कोम
क्याउत्तरेंकायवेंचे ॥ २ ॥ मानेंपाचारीतांनव्हेआराणू
क॥ऐसेयेतीलोकप्रीतीसाठीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेरांडिनाव
डेभूषण॥ कांतलेसेश्वानपाठीलागे॥४॥ ॥१०८७॥
भावेंधरीतरीतारीलपाषाण ॥ दुर्जनासज्जनकायकरी
॥ १ ॥ करितांनव्हेनीटश्वानाचेंतपुच्छ ॥ खापरापरीस
कायकरी॥ २॥ निंबाचीयाझाडासाखरेचें आळें॥ बीज
तैसींफळेंयेतीतया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवज्रभेदीयेकवेळ ॥
कठीणहेखळतयाहूनी॥ ४ ॥ ॥१०८८॥
इच्छावेंतेंजवळीआलें॥ कायबोलेकारण ॥ १॥नामीं
रूपींपडलीगांठी॥ अवघ्यागोष्टीत्यासरल्या ॥ २ ॥ मु
कीयाचीपरीजीवी॥ साकरजेवींखादली ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेकायबोले॥ आतांभलेंमौनची॥ ४ ॥ ॥१०८९॥
साधनेंतरीचदोन्हीं॥ जरीकोणहींसाधील ॥ १ ॥ परद्र
व्यपरनारी॥ याचाधरींविटाळ॥ २ ॥देवभाग्येंघराये
ती॥ संपत्तीत्यासकळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतेंशरीर॥ गृह
भांडारदेवाचें॥ ४ ॥ ॥१०९०॥
आज्ञासाठींअवतार॥ मच्छकुर्मादीशूकर ॥ १ ॥ मो

हेधांवघालीपान्हा ॥ नामघेतांपंढरिराणा ॥ २ ॥ कोठे
नदीसेपाहतां ॥ उडिघालीअवचीता ॥ ३ ॥ सुखंठवी
आह्मासाठीं ॥ दुःखआपणचीघोटी ॥ ४ ॥ आह्माघा
लीपाठीकडे ॥ पुढेंकळिकाळासीभिडे ॥ ५ ॥ तुकाह्मणे
कृपानिधी ॥ आह्माउतरींनावेंमधीं ॥ ६ ॥ ॥ १०९१ ॥
रवीरश्मीकळा ॥ नयेकाढीतांनीराळा ॥ १ ॥ तैसाआ
ह्माझालाभाव ॥ अंगाजडोनीठेलादेव ॥ २ ॥ गोडी
साकरेपासुनी ॥ कैसीनीवडितीदोन्ही ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
नादउठी ॥ विरूनिजायनभापोटीं ॥ ४ ॥ ॥ १०९२ ॥
थोडेपरीनीरे ॥ अवीटतेंघ्यावेंखरें ॥ १ ॥ घ्यावेंजेणेनये
तुटी ॥ बीजवाढेबीजापोटीं ॥ २ ॥ चित्तठेवीग्वाही ॥
आणिकासीचाडनाहीं ॥ ३ ॥ आपुलेंतोंहितफार ॥ तु
काह्मणेखरेंसार ॥ ४ ॥ ॥ १०९३ ॥
अवघेदेवसाध ॥ परिअवगुणाचेबाध ॥ १ ॥ ह्मणउ
नीनव्हेसरी ॥ राहेयेकायेकींदूरी ॥ २ ॥ उंसकांदायेकअ
ळां ॥ स्वादपाहतांनीराळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनव्हेसरी ॥
वीषअमृताचेपरी ॥ ४ ॥ ॥ १०९४ ॥
शांतीपरतेंनाहींसुख ॥ येरअवघेंचीदुःख ॥ १ ॥ ह्मण
उनीशांतीधरा ॥ उतरालपैलतीरा ॥ २ ॥ खवळीलि
याकामक्रोधीं ॥ अंगींभरतीआधीव्याधी ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेत्रिविधताप ॥ जातिमगआपेआप ॥ ४ ॥ १०९५ ॥
गोडीपणेंजैसागुळ ॥ तैसादेवझालासकळ ॥ १ ॥ आ

तांभ जोंकोण्हेपरी ॥ देवसबाह्य अंतरीं ॥ २ ॥ उदकावे गळा ॥ नव्हेतरंगनीराळा ॥ ३ ॥ हेम अलंकारनामीं ॥ तुकाह्मणेतैसेआह्मी ॥ ४ ॥ ॥ १०९६ ॥

परमेष्ठीपदा ॥ तुच्छकरीतिसर्वदा ॥ १ ॥ हेंचीजयाचेंधन ॥ सदाहरीचेंस्मरण ॥ २ ॥ इंद्रपदादीकभोग ॥ भोगनव्हे तोभवरोग ॥ ३ ॥ सार्वभौमराज्य ॥ त्यासींकांहींनाहीं काज ॥ ४ ॥ पाताळींचें आधिपत्य ॥ तेतोमानीतिवीपत्य ॥ ५ ॥ योगसिद्धीसार ॥ त्यासीवाटेतें असार ॥ ६ ॥ मोक्षायेवढेंसुख ॥ सुखनव्हेतेंचिदुःख ॥ ७ ॥ तुकाह्मणे हरीवीण ॥ त्यासीअवघावाटेशीण ॥ ८ ॥ १०९७ ॥

मोहृयाचेंसंगें ॥ सुतनव्हे अंगींजोगें ॥ १ ॥ नाहींत रीत्याचेभक्ष ॥ कायेसांगणेतेसाक्ष ॥ २ ॥ स्वामीचिया अंगें ॥ रूपनव्हेकोणाजोगें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेखोडी ॥ देवमणिनदेतिदडी ॥ ४ ॥ ॥ १०९८ ॥

मजसवेंनकाचेष्टा ॥ नव्हेसाळीकांहींकोष्टा ॥ १ ॥ बैस सांडोनिदीमाख ॥ जायकाळेंकरुनीमुख ॥ २ ॥ येथेंन सरेचार ॥ हीनआणिकवेव्हार ॥ ३ ॥ तुकाविष्णुदास ॥ रसजाणतोनीरस ॥ ४ ॥ ॥ १०९९ ॥

भावदेवाचेंउचित ॥ भावतोचीभगवंत ॥ १ ॥ धन्यधन्यशुद्धजाती ॥ संदेहकैंचातेथेंचित्तीं ॥ २ ॥ बहुतबराडी ॥ देवावरीतीआवडी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहेरोकडे ॥ लाभाअधिकारीचोखडे ॥ ४ ॥ ॥ ११०० ॥

गौरवगौरवापूरतें ॥ फळसत्यचिसंकल्पें ॥ १ ॥ कठिण

योगाक्षेमनिक्षेम ॥ वोकलीयाहोतोश्रम ॥ २ ॥ पावले
मरेशिवेपासीं ॥ क्लेशउतरतेक्लेशीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेब
हुआणी ॥ कठिणनिघालीयारणीं ॥ ४ ॥ ॥ ११०१ ॥
नसंडिअवगुण ॥ वमेंमानीतसेशीण ॥ १ ॥ भोगदेतां
करितीकाई ॥ फुटतायमदंडीहोयी ॥ २ ॥ पापपुण्या
झाडा ॥ देतांतेथेंमोठीपीडा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबोला ॥
माझ्याशीणतिविठ्ठला ॥ ४ ॥ ॥ ११०२ ॥
पावेऐसानाश ॥ अवघीयादिल्हात्रास ॥ १ ॥ अवीटा
चाकेलासंग ॥ सर्वभोगींपांडुरंग ॥ २ ॥ आइताचिपाक ॥
संयोगाचासकळीक ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधनी ॥ सीमाराही
लीहोवोनी ॥ ४ ॥ ॥ ११०३ ॥
दुबळेहेअवघेजन ॥ नारायणींवीमुख ॥ १ ॥ सांडोनी
याहातजाती ॥ पात्रहोतीदंडासी ॥ २ ॥ सिदोरीतेपाप
पुण्य ॥ संवेशीणभीकेचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपडिलावा
हो ॥ कैसापाहाहोलटिक्याचा ॥ ४ ॥ ॥ ११०४ ॥
वाजतीलतुरे ॥ येणेआनंदेगजरे ॥ १ ॥ जिंकोनीयांअ
हंकार ॥ पावउणीकेलेशीर ॥ २ ॥ काळ्यानाहींवाव ॥
पराश्रमाकोठेंठाव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतां ॥ सोपेंवैकुं
ठासीजातां ॥ ४ ॥ ॥ ११०५ ॥
झाडकल्पतरू ॥ नकरीयाचकीअव्हेरू ॥ १ ॥ तुह्मीसर्व
सर्वोत्तम ॥ ऐसेंवीसरतानाम ॥ २ ॥ परीसातुमचेंदेणें ॥
तोत्यांजायेअभिमाने ॥ ३ ॥ गाऱ्हाण्यानेंतुका ॥ गर्जे
मारोनियांहाका ॥ ४ ॥ ॥ ११०६ ॥

वसवावें घर ॥ देवबरेंनीरंतर ॥ १ ॥ संगआसनींशय
नीं ॥ घडेभोजनींगमनीं ॥ २ ॥ संकल्पवीकल्प ॥ माव
ळोनीपुण्यपाप ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकाळ ॥ अवघागोविं
दसुकाळ ॥ ४ ॥ ॥ ११०७ ॥

येथीलहाठसा ॥ गेलापडोनियांऐसा ॥ १ ॥ धरीदेवा
चेअबोला ॥ यासितेचींसवेत्याला ॥ २ ॥ नाहींपाहावें
लागतें ॥ येकायेकिचतेरीतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजन ॥ त
यांमध्येंयेवढेंभिन्न ॥ ४ ॥ ॥ ११०८ ॥

करीतांदेवार्चन ॥ घराआलेसंतजन ॥ १ ॥ तरितेंसा
रावेंपरतें ॥ संतपूजावेआरतें ॥ २ ॥ शालिग्रामविष्णु
मूर्तीं ॥ संतहोकाभलतेयाती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसंधी ॥
अधिकवैष्णवाचीमांदी ॥ ४ ॥ ॥ ११०९ ॥

ज्याचिखरीसेवा ॥ त्याच्याभयकायजीवा ॥ १ ॥ करि
तांस्वामीसर्वेवाद ॥ अधिकाअधिकआनंद ॥ २ ॥ अ
सावातोधर्म ॥ मगसाहोजातेवर्म ॥ ३ ॥ वदेवाग्देवी ॥
तुकाविठ्ठलगौरवीं ॥ ४ ॥ ॥ १११० ॥

देवेंजीवधाला ॥ संसारतोकूडाझाला ॥ १ ॥ तेचियेती
लढकर ॥ आनंदाचेंहरीहर ॥ २ ॥ वेधिअणिकास ॥ ऐ
साजयाअंगाकास ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभूक ॥ येणेनलगे
आणिक ॥ ४ ॥ ॥ ११११ ॥

नामसाराचेंहिसार ॥ शरणागतयमकिंकर ॥ १ ॥ ना
मउत्तमाउत्तम ॥ वाचेबोलापुरुषोत्तम ॥ २ ॥ नामज
पतांचंद्रमौळी ॥ नामेंतरलावाल्हाकोळी ॥ ३ ॥ तुका

ह्मणेवर्णूकाय॥ तारकविठोबाचेपाय॥४॥ ॥१११२॥
गातोंभावनाहींअंगीं ॥ भूषणकरावयाजगीं ॥ १ ॥ प
रितूंपतीतपावन ॥ करिसाचहेंवचन ॥ २ ॥ मुखेंह्मण
वीतोंदास ॥ चित्तींमायालोभआस ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
दावीवेष॥ तैसाअंतरींनाहींलेश॥ ४॥ ॥१११३॥
द्रव्यअसतांधर्मनकरी॥ नागवीलाराजद्वारीं॥१॥ मा
यत्यासीव्यालीजेव्हां॥रांडसटवीनव्हतीतेव्हां॥ २ ॥ क
थाकाळींनिद्रालागे॥ कामींश्वानापरीजागे॥ ३ ॥ भो
गस्त्रियेसीदेतांलाजे ॥ वस्त्रदासीचेंघेवुनिनिजे ॥ ४ ॥
तुकाह्मणेजाण॥ नरगाढवाहूनिहीन ॥ ५ ॥ १११४॥
मुखेंबोलेब्रह्मज्ञान ॥ मनीधनअभीमान ॥ १ ॥ ऐसी
याचीकरितांसेवा ॥ कायसूखहोयजीवा ॥ २ ॥ पोटा
साठींसंत ॥ झालेकलींतबहुत ॥ ३ ॥ विरळाऐसाको
ण्ही॥ तुकात्यासीलोटांगणीं॥ ४॥ ॥१११५॥
येकवेळाप्रायश्चित्त ॥ केलेंचित्तमुंडण॥ १ ॥ अहंकार
नावेंदोष॥ त्याचेवोसपाडीले ॥ २॥ अनुतापस्नानवि
धी॥ यज्ञसिद्धिदेहहोम॥ ३॥ जिवाशीवाहोतांचुका॥
तेथेंतुकावीनटला ॥ ४॥ ॥१११६॥
त्रैलोक्यपाळीतांउबगलानाहीं॥ आमुचेत्याकाईअसे
वोझें॥१॥ पाषाणाचेपोटींबैसलादर्दुरा॥तयामुखींचा
राकोणघाली॥२॥पक्षीअजगरनकरीसंचीत॥तयासी
अनंतप्रतीपाळी॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतयाभारघातलीया॥
उपेक्षीनादयासिंधूमाझा ॥ ४ ॥ ॥१११७॥

बोलीमैंदाचीबरवीअसे ॥ वाटेअंतरींघालावेफांसे ॥
॥ १ ॥ कैसावरीवरीदिसतोचांग ॥ नव्हेभाविककेवळ
मांग ॥ २ ॥ टिळाटोपीमाळाकंठीं ॥ अंधारींनेउनिचे
पीघांटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतोकेवळपुंड ॥ त्यावरिवाज
तीयमदंड ॥ ४ ॥ ॥ १११८ ॥
दोषपळतीकीर्तनें ॥ तुझ्यानामसंकीर्तनें ॥ १ ॥ हेंकां
करूंआदरिलें ॥ खोटेंवचनआपुलें ॥ १ ॥ तुह्मीपापाभी
तां ॥ आह्माउपजावयाचिंता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसेवा ॥
कळीकाळाजिंकीदेवा ॥ ४ ॥ ॥ १११९ ॥
करानारायणा ॥ माझ्यादुःखाचीखंडणा ॥ १ ॥ वृत्ति
राखापायांपासीं ॥ वस्तिकरूनीमानसीं ॥ २ ॥ पाळोनि
यांलळा ॥ आतांपाववावेंफळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदीन ॥
त्याचाहरतीयाशीण ॥ ४ ॥ ॥ ११२० ॥
मीतोंदीनाहूनीदीन ॥ माझ्यातूजअभीमान ॥ मी
तोंआलोंशरणागत ॥ माझेंकरावेंस्वहीत ॥ २ ॥ दिना
नाथाकृपाळुवा ॥ सांभाळावेंआपुल्यानावा ॥ ३ ॥ तु
काह्मणंआतां ॥ नव्हेभलेमोकलीतां ॥ ४ ॥ ११२१ ॥
सुखवाटेतुझेवर्णीतांपवाडे ॥ प्रेममीठीपडेवदनासी ॥
॥ १ ॥ व्यालेदोह्नीपक्षीयेकावृक्षावरी ॥ आलादुराचा
रीपारधीतो ॥ २ ॥ वृक्षाचीयामाथासोडोलाससाणा ॥
धनुष्यासींबाणलावीयेला ॥ ३ ॥ तयेकाळींतूजपक्षी
आठवीती ॥ धांवगाश्रीपतीमायबापा ॥ ४ ॥ उडोनी
यांजातांससाणामारील ॥ बैसतांविंधीलपारधीतो ॥

॥ ५॥ ऐकोनीयांधांवांतयापक्षीयांचा ॥ धरीलासर्पा
चावेषवेगीं ॥ ६ ॥ डंखोनिपारधीभूमीसींपाडिला ॥
बाणतोलागलाससाण्यासी ॥ ७ ॥ ऐसातूंकृपाळूआ
पुलीयादासां ॥ होसीलकोवसासंकटींचा ॥ ८ ॥ तुका
ह्मणेतुझीकीर्तीत्रिभुवनीं ॥ वेदाचीयेवाणीवर्णवेना ॥
॥ ९ ॥ ॥ ११२२ ॥
नाहींदुकाळलोंअन्ना ॥ परीमानजनार्दना ॥ १ ॥ देव
केलासकळसाक्षीं ॥ काळीआणीशुद्धपक्षीं ॥ २ ॥ भो
गीभोगवीता ॥ बाळासवेंतोचीपिता ॥ ३ ॥ कर्मअक
र्मजळालें ॥ प्रौढतुक्यातेंउरलें ॥ ४ ॥ ॥ ११२३ ॥
कायखावेंआतांकोणीकडेजावे ॥ गांवांतराहावेंको
ण्याबळें ॥ १ ॥ कोपलापाटीलगांवचेहेलोक ॥ आतां
घालीभीककोणमज ॥ २ ॥ आतांयेणेचवीसांडीली
ह्मणती ॥ नीवाडकरीतीदीवाणांत ॥ ३ ॥ भल्यालोकीं
यांससांगीतलीमात ॥ केलामाझाघातदुर्बळाचा ॥ ४ ॥
तुकाह्मणेयाचासंगनव्हेभला ॥ शोधितविठ्ठलाजाऊं
आतां ॥ ५ ॥ ॥ ११२४ ॥
संतमागेपाणीनेदीयेकचुळी ॥ दासीसआंघोळीठेवी
पाणी ॥ १ ॥ संतांसीदेखोनीहोयपाठीमोरा ॥ दासीच्या
यापोराचुंबनदेतो ॥ २ ॥ संतांसीदेखोनीकरीतोटवा
ळ्या ॥ भावेंधूतोचोळ्यादासीचीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
त्याच्यातोंडावरीथुंका ॥ जातोयमलोकाभोगावया ॥
॥ ४ ॥ ॥ ११२५ ॥

बरवाबरवादेवातूं ॥ जीवाहुनीआवडसीदेवातूं ॥ १ ॥
पाहतांवदनसंतुष्टवचन ॥ आलेंऐकतांगुणरेदेवा ॥ २ ॥
अष्टअंगेतनुत्रिविधतापगेलाशीण ॥ वर्णीतालक्षणरे
देवा ॥ ३ ॥ मनझालेंउन्मनअनुपम्यगहन ॥ तुकयाबं
धुह्मणेमहिमानेणेरेदेवा ॥ ४ ॥ ॥ ११२६ ॥
सोयीरीयाकरीपाहूणेरबरा ॥ कांडितोठोंबरासंतांला
गीं ॥ १ ॥ गाईसीदेखोनीबदबदामारी ॥ घोड्याचीचा
करीलागेगोड ॥ २ ॥ फुलेंआणिपानेंवेस्येसीउदंड ॥
देवोनेदीखांडब्राह्मणांसीं ॥ ३ ॥ बाईलेंच्यागोताआ
वडीनेंपोसी ॥ मातापीतयांसीदवडीतो ॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेथुंकात्याच्यातोंडावरीं ॥ जातोयमपुरीभोगाव
या ॥ ५ ॥ ॥ ११२७ ॥
सोलींवजेसुखअतीसुखाहुनी ॥ उभेतेअंगणींवैष्ण
वांच्या ॥ १ ॥ वृंदावनसडेचौकरंगमाळा ॥ नाचतोसो
हळादेखोनीयां ॥ २ ॥ भूषणमंडीतसदासर्वकाळ ॥ मु
द्राआणिमाळतुळसीकंठीं ॥ ३ ॥ नामबोघमुखीं अमृ
ताचेंसार ॥ मस्तकपवित्रसहीतरजे ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
मोक्षभक्ताचियामना ॥ नयेहेवासनात्याचीकरी ॥
॥ ५ ॥ ॥ ११२८ ॥
कोणतेंकारणेराहिलीयामुळें ॥ जेम्यातुजबळेंकष्टवावें
॥ १ ॥ नाहींजातजीवनाहींहोतहाणी ॥ सहजतेमनीं
आठवलें ॥ २ ॥ नाहींकांहींचिंतामरतोउपासीं ॥ अथ
वाल्याह्मशीगाईव्हाव्या ॥ ३ ॥ हेंतोंतुजकळोंयेतसेअं

तरीं ॥ लापणीकवरीसाचभाव ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेदेवा
नाशीवंतासाठीं ॥ पायांसवेंतुटीकरितीतुझ्या ॥ ५ ॥
॥ ११२९ ॥
रामाअयोध्येच्याराया ॥ दीनानाथारेसखया ॥ १ ॥
पापतापविघ्नहारी ॥ दीनानाथासुखकरी ॥ २ ॥ भिल्लटी
चीयाउच्छिष्टा ॥ स्वीकारीसींतूंरेभ्रष्टा ॥ ३ ॥ मीतोसल
गीचेंमूल ॥ तुकाह्मणेतूंसखोल ॥ ४ ॥ ॥ ११३० ॥
आमिषाचीयेआशेंगळगीळीमासा ॥ फुटोनियांघसा
मरणपावे ॥ १ ॥ मरणाचीयेवेळेंकरीतळमळ ॥ आ
ठवीरूपाळतयेवेळे ॥ २ ॥ अंतकाळींज्याच्यानामआ
लेंमुखा ॥ तुकाह्मणेसुखापारनाहीं ॥ ३ ॥ ॥ ११३१ ॥
तुजवरीज्याचेंमन ॥ दरुशनदेत्याचें ॥ १ ॥ कैसाजाती
शुद्धभाव ॥ हातपावनावृत्ति ॥ २ ॥ अवघीयांचाकरू
नीमेळा ॥ तुजडोळांरोखीलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुजआड ॥
लपोनीकोडदावीदेवा ॥ ४ ॥ ॥ ११३२ ॥
विश्वव्यापीमाया ॥ तिणेझांकुळीलेछाया ॥ १ ॥ सत्य
गेलेंभोळ्यावारी ॥ अवघेचीचालीथोरी ॥ २ ॥ आपुले
चिमन ॥ करविआपणाबंधन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥
तुह्मीकोडींहींउगवा ॥ ४ ॥ ॥ ११३३ ॥
पोटींजन्मतीरोग ॥ तरीकांह्मणावेआप्तवर्ग ॥ १ ॥ रा
नींवसतीऔषधी ॥ तरीकांह्मणाव्यानिरपराधी ॥ २ ॥
तैसेंशरीराचेंनातें ॥ तुकाह्मणेसर्वेआमें ॥ ३ ॥ ११३४ ॥

नव्हेशब्दयेकदेशी ॥ सांडिगवर्स।कोणाला ॥ १ ॥ झा
लिमाझीहेवैखरी ॥ विश्वंभरीव्यापक ॥ २ ॥ मोकली
लेंजावेंबाणें ॥ भाताजेणेंवाईलें ॥ ३ ॥ आतांयेथेंकें
चातुका ॥ बोलेसिकास्वामीचा ॥ ४ ॥ ॥ ११३५ ॥
गायनाचेरंगीं ॥ शक्तिअद्भुतहेअंगीं ॥ १ ॥ हेंतोंदेणेंतु
मचेंदेवा ॥ घ्यावीअखंडीतसेवा ॥ २ ॥ अंगींप्रेमभातें ॥
नेघेउतारचढतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवाणी ॥ परमअमृता
चीखाणी ॥ ४ ॥ ॥ ११३६ ॥
मापह्मणेमीमवतें ॥ घरीधनीठेवीरीतें ॥ १ ॥ देवाअ
भिमाननको ॥ माझेठाईंदेवोंशको ॥ २ ॥ देशीचाले
शिका ॥ रीतेकोणलेखीरंका ॥ ३ ॥ हातींसूत्रदोरी ॥
तुकाह्मणेत्याचीथोरी ॥ ४ ॥ ॥ ११३७ ॥
कोणसांगायास ॥ गेलेहोतेदेशोदेश ॥ १ ॥ नेलेंवारि
याहातींमाप ॥ समर्थतोमाझाबाप ॥ २ ॥ कोणाचीहे
सत्ता ॥ झालीवाचावदवीता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयानिश्च
यें ॥ माझेंनीरसलेंभय ॥ ४ ॥ ॥ ११३८ ॥
सकळिकांच्यापायांमाझीबीनवणी ॥ मस्तकचरणीं
ठेवीतसें ॥ १ ॥ अहोश्रोतेवक्तेसकळहिजन ॥ बरेंपार
खूनबांधागांठी ॥ २ ॥ फोडीलेंभांडारधन्याचाहामाल ॥
मीतंवहमालभारवाही ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचालीझालीच
हूंदेशीं ॥ उतरलाकशीखरामाल ॥ ४ ॥ ॥ ११३९ ॥
कोणत्याचापारपावलाधुंडीतां ॥ पुढेंविचारीतांविश्वं
भरा ॥ १ ॥ अणुरेणुसूक्ष्मस्थूळापारनाहीं ॥ श्रुतिनेती

त्याहीं खुंटलीया ॥ २ ॥ फळांतकीटकयेवढें आकाश ॥
ऐसिंतरुवरास अनेककीती ॥ ३ ॥ दावीलें अनंतें अर्जु
नासीपोटीं ॥ आणिकत्यास्रष्टीकृष्णलोक ॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेलागासंतांचीयेकांसे ॥ ठावदेतांकैसेवांचाजीवें ॥
॥ ५ ॥ ॥ ११४० ॥
जेजेकांहींकरितोंदेवा ॥ तेंतेंसेवासमर्पे ॥ १ ॥ भेदनाहीं
सर्वात्मना ॥ नारायणातुजमज ॥ २ ॥ आह्मीदुजेंनेणो
कोणा ॥ हेंचिमनामनसाक्ष ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजगन्ना
था ॥ हें अन्यथानव्हेकीं ॥ ४ ॥ ॥ ११४१ ॥
स्तुतीकरूंतरीनव्हेचीयावेदा ॥ तेथेमाझाधंदाकोणीक
डे ॥ १ ॥ परीहेवैखरीगोडावलीसुखें ॥ रसनारसमुखेंइ
च्छीतसे ॥ २ ॥ रूपवर्णावयाकोंठपुरेमती ॥ रोमींहोती
जातीब्रह्मांडेंहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतूंचिऐसायेकसाचा ॥
ऐसीतववाचाझालीनाहीं ॥ ४ ॥ ॥ ११४२ ॥
तुजवर्णीऐसातुजकोण्हीनाहीं ॥ दुजाकोढीतीहींत्रिभु
वनीं ॥ १ ॥ सहस्रमुखेंशेषशीणलाबापुडा ॥ चिरीलीया
धडाजिव्हात्याच्या ॥ २ ॥ अव्यक्ताअलक्षाअपाराआ
नंदा ॥ निर्गुणासच्चिदानारायणा ॥ ३ ॥ रूपनावघेसि
आपुल्यास्वइच्छा ॥ होसीभावतैसात्याकारणें ॥ ४ ॥ तु
काह्मणेजरीदावीसीआपणा ॥ तरीचनारायणाकळों
येसी ॥ ५ ॥ ॥ ११४३ ॥
पूरआलाआनंदाचा ॥ लाटाउसळतीप्रेमाच्या ॥ १ ॥
बांधूंविठ्ठलसांगडी ॥ पोहोनिजाऊंपैलथडी ॥ २ ॥ अ

निरसे आसतें हित ॥ ६ ॥ ॥ ११५२ ॥
तेंहित नव्हे जें करितां कांहीं ॥ ध्यातां ध्याई तें हीन व्हे ॥ १ ॥
तें हीन व्हे हें जाणवी जना ॥ वाटे मना तें हीन व्हे ॥ २ ॥ त्रा
समा निजे कांटाळा ॥ अशुभ वाचाळा तें हीन व्हे ॥ ३ ॥ तें
हीन व्हे जें भोंवतें भोंवे ॥ नागवें धांवे तें हिन व्हे ॥ ४ ॥ तुका
ह्मणे येकची आहे ॥ सहजी पाहे सहज ॥ ५ ॥ ॥ ११५३ ॥
बोल बोलतां सोपे ॥ करणी करितां टीर कांपे ॥ १ ॥ नव्हे वै
राग्य सोपारें ॥ मज बोलतां वाटे खरें ॥ २ ॥ वीष खाववेल
ग्रासोग्रासीं ॥ धन्य तोची येक सोसी ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे क
रूनी दावी ॥ त्याचे पाय माझे जीवीं ॥ ४ ॥ ॥ ११५४ ॥
ऐक प्रेम गूज ऐकें जगजेठी ॥ आठवीली गोष्टी सांगतसे
॥ १ ॥ एक मृग दोह्नी पाडसा सहीत ॥ आनंदें चरत होतीं
दोह्नी ॥ २ ॥ अवचितें तेथें पारधी पावला ॥ घेउनीयां आ
ला श्वानें दोह्नी ॥ ३ ॥ येकीकडे त्यानें चिरील्या वाघुरा ॥
ठवी श्वान पुत्रा येकीकडे ॥ ४ ॥ येकीकडे तेणे वोणवा ला
वीला ॥ आपण राहिला येकीकडे ॥ ५ ॥ चहूंकडोनीयां
मृगें वेढीयेलीं ॥ स्मरों तेला गलीं नाम तूझें ॥ ६ ॥ रामकृ
ष्णा हरी गोविंदा केशवा ॥ देवाचीया देवा पावें आतां
॥ ७ ॥ कोण रक्षी आतां ऐसीये संकटीं ॥ बापा जगजेठी
तूजवीण ॥ ८ ॥ ऐकोनीयां तुह्मी तयांचीं वचनें ॥ कृ
पा अंतःकरणें कवळीला ॥ ९ ॥ आज्ञा तये काळीं केली
पर्जन्यासी ॥ वेगीं पावकासी विझवावया ॥ १० ॥ स
सा येक तेथे उठोनी चालीला ॥ तया पाठीं गेलीं श्वानें दो

ङ्गी ॥ ११ ॥ मृगें चवकोनी सत्वर चालीली ॥ गोविंदें रक्षी
लीं ह्मणोनीयां ॥ १२ ॥ ऐसा तूं कृपाळू दयाळू आहेसी ॥
आपुल्या भक्तांसी जीवलग ॥ १३ ॥ ऐसी तुझी कीर्ति जी
वा आवडती ॥ रखुमाईच्या पती तुका ह्मणे ॥ १४ ॥

॥ ११५५ ॥

आशाबद्ध वक्ता ॥ धाक श्रोतीयांच्या चित्ता ॥ १ ॥ वा
यां गेलें तें भजन ॥ उभयतां लोभीमन ॥ २ ॥ बहिरमुक
येके ठायीं ॥ तैसें झालें तया दोहीं ॥ ३ ॥ माप तैसी गोणी ॥
तुका ह्मणे रीतीं दोन्ही ॥ ४ ॥ ॥ ११५६ ॥

विठ्ठला रे तूं उदारांचा राव ॥ विठ्ठला तूं जीव या जगाचा ॥
॥ १ ॥ विठ्ठला तूं उदाराची रासी ॥ विठ्ठला तुज पासीं सक
ळ सिद्धी ॥ २ ॥ विठ्ठला रे तुझें नाम बहु गोड ॥ विठ्ठला रे तूं
कोड पुरवीसी ॥ ३ ॥ विठ्ठला रे तुझें श्रीमुख चांगलें ॥ वि
ठ्ठला लागलें ध्यान मनीं ॥ ४ ॥ विठ्ठला रे वाचे बोला बहु र
स ॥ विठ्ठला रे सोस घेतला जीवें ॥ ५ ॥ विठ्ठला रे शोक क
रीत से तुका ॥ विठ्ठला तूं येकां झडकरी ॥ ६ ॥ ॥ ११५७ ॥

बाहीर पडीलों आपुल्या कर्तव्यें ॥ संसारासी जावें वेटा
ळीलों ॥ १ ॥ येका मधीं येका नाहीं मीळों येत ॥ ताकान
वनीत नीवडीलें ॥ २ ॥ झालीं दोन्हीं नामें येकाचि मथ
नीं ॥ दुसरीया गुणें वेगळालीं ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे दाखवी
ल्या मुक्ताफळी ॥ सिंपीलें चि स्थळीं खुंटलीया ॥ ४ ॥

॥ ११५८ ॥

सांठवीला हरी ॥ जीहीं हृदय मंदीरीं ॥ १ ॥ त्यांची सर

लीवेरझार ॥ झालासफळव्यापार ॥ २ ॥ हरीआलाहा
ता ॥ मगकैंचीभयचिंता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहरी ॥ कांहीं
उरोनेदीउरी ॥ ४ ॥ ॥ ११५९ ॥
होईनभीकारी ॥ पंढरीचावारकरी ॥ १ ॥ हाचीमाझा
नेमधर्म ॥ अवघेंविठोबाचेंनाम ॥ २ ॥ हेचिमाझीउपा
सना ॥ लागेनसंतांच्याचरणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥
करीनतेभोळीसेवा ॥ ४ ॥ ॥ ११६० ॥
मोक्षतुमचादेवा ॥ तुह्मीदुर्लभतोठेवा ॥ १ ॥ मजभ
क्तीचीआवडी ॥ नाहींअंतरींतेगोडी ॥ २ ॥ आपुल्या
प्रकारा ॥ कराजतनदातारा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभेटी ॥ पु
रेयेकचीशेवटीं ॥ ४ ॥ ॥ ११६१ ॥
नामपाठमुक्ताफळाचीवोवणी ॥ हेंसुखसगुणीअभि
न्नव ॥ १ ॥ तरीआह्मीझालोंउदासनिर्गुणा ॥ भक्ताचि
यामनामोक्षनये ॥ २ ॥ द्यावेंघ्यावेंऐसायेथेउरेभाव ॥
कायठायाठावपुसोनीयां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांअभ
यदानकरा ॥ ह्मणाविश्वंभरातुजदिल्हें ॥ ४ ॥ ११६२ ॥
भवसिंधूचेंकायकोडें ॥ दावीवाटचालेपुढें ॥ १ ॥ तारूं
भलापांडुरंग ॥ पायभीजोंनेदीअंग ॥ २ ॥ मागेंउतरी
लेबहुत ॥ पैलतीरींसाधुसंत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलागवेगें ॥
जाऊंतयांचियामागें ॥ ४ ॥ ॥ ११६३ ॥
नाहींसाजतहामोठा ॥ मजअळंकारखोटा ॥ १ ॥ असें
तुमचारजरेणु ॥ संतांपाईंचीवाहाणु ॥ २ ॥ नाहींस्वरू
पींवोळखी ॥ भक्तीभावकरीदेखी ॥ ३ ॥ नाहींशून्याका

री ॥ क्षरबोळखीअक्षरी ॥ ४ ॥ नाहींवीवेकयाठाईं ॥ आत्माअनात्मातेंकाईं ॥ ५ ॥ कांहींनव्हेतुका ॥ पायांप डणेंहेंऐका ॥ ६ ॥ ॥ ११६४ ॥

सत्यसाचखरें ॥ नामविठोबाचेंबरें ॥ १ ॥ येणेंतुटतीबं धनें ॥ उभयलोकींकीर्तीजेणें ॥ २ ॥ भावज्याचेगांठी ॥ त्यासीलाभउठाउठी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभोळा ॥ जिंकूंजा णेंकळीकाळा ॥ ४ ॥ ॥ ११६५ ॥

सत्यतोआवडे ॥ विकल्पानेंभावबुडे ॥ १ ॥ आह्मितुम च्यारूपादाने ॥ जाणोशुद्धमंदसोने ॥ २ ॥ आलाभो गअंगा ॥ नलाऊंउशीरत्यात्यागा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदे वा ॥ अंजनतेंतूझीसेवा ॥ ४ ॥ ॥ ११६६ ॥

करावेंचिंतन ॥ तेंचिबरेंनभेटुन ॥ १ ॥ बरवाअंगींराहो भाव ॥ तरगेतोचीजाणादेवो ॥ २ ॥ दर्शनाचिउरी ॥ अ वस्थाचिअंगधरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमन ॥ तेथेसकळका रण ॥ ४ ॥ ॥ ११६७ ॥

जेंजेंजेथेंपावे ॥ तेंतेंसमर्पावेंसेवें ॥ १ ॥ सहजपूजाया चिनावें ॥ गळितअभीमानेंव्हावें ॥ २ ॥ अवघेभोगीतां गोसावी ॥ आदिअवसानीजीवीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशी ण ॥ नधरीतांनव्हेभिन्न ॥ ४ ॥ ॥ ११६८ ॥

नसेतरीमनींनसो ॥ परीवाचेतरीवसो ॥ १ ॥ देहपडो याचिंतनें ॥ विठ्ठलनामसंकीर्तनें ॥ २ ॥ दंभस्फीतीभल त्याभावें ॥ मजहरीजनह्मणावें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकाळें

तरी॥ मजसांभाळीलहरी॥ ४॥ ॥११६९॥
नयेजरीकांहीं॥ तरीभलतेंचीवाहीं ॥ १ ॥ ह्मणवील्या
दास॥ कोणीनधरीवेठीस॥२॥ समर्थाच्यानावें॥ भल
तैसेंचिवीकावें॥ ३॥ तुकाह्मणेसत्ता ॥ वरीअसेतेबहु
ता॥ ४॥ ॥११७०॥
नसंडवेअन्न॥ मजनसेववेवन ॥ १ ॥ ह्मणवोनीनारा
यणा॥ कीवभाकीतोंकरुणा ॥ २ ॥ नाहींअधीकार॥
कांहींघोकायाअक्षर ॥ ३॥ तुकाह्मणेथोडें ॥ आयुष्य
वेंचेअवघेंकोडें॥ ४॥ ॥११७१॥
येकाचिउत्तरें॥ गोडअमृतमधुरें॥१॥ ऐशादेवाच्यावी
भुती ॥ भिन्नप्रारब्धाचीगती ॥ २ ॥ ऐकाचीवचनें ॥
कडुअत्यंततीक्षणें ॥ ३॥ प्रकाराचेतीन ॥ तुकाह्मणेके
लेजन॥ ४॥ ॥११७२॥
वचनहीनाड॥ नबोलेतेमुकेखोड ॥ १ ॥ दोहींवेगळेंतें
हीत ॥ बोलीअबोलणींनीत ॥ २ ॥ अंधारप्रकाशी॥
जायदिवसपावेनीशी॥ ३॥ बीजपृथीवीच्यापोटीं॥ तु
काह्मणेदावीदृष्टी॥ ४॥ ॥११७३॥
विचारावांचून॥ नपवीजेसमाधान॥ १॥ देहेत्रिगुणा
चाबांधा॥ माजिनाहींगुणसुधा॥२॥ देवाचियेचाडे॥
देवाद्यावेंजेंजेंघडे ॥ ३॥ तुकाह्मणेहोतें ॥ बहुगोमटेंउ
चितें॥ ४॥ ॥११७४॥
तुटेभवरोग॥ संचितक्रियमाणभोग ॥ १ ॥ ऐसेंविठो
बाचेंनाम ॥ उच्चारीतांखंडेजन्म ॥ २ ॥ वसोनशकेपा

प॥ जायत्रिविधतोताप ॥ ३॥ तुकाह्मणेमाया॥होय
दासीलागेपायां॥४॥ ॥११७५॥
मुसावलेंअंग॥रंगींमेळवीलारंग ॥ १ ॥ येकीयेकदृढ
झाले॥ मूळाआपूलीयाआलें ॥ २ ॥ सागरींथेंबुटा॥
पडिल्यानिवडेकोण्यावाटा॥ ३॥ तुकाह्मणेनवे ॥ नव्हे
जाणावेंहेंदेवें॥४॥ ॥११७६॥
अनुतापेंदोष॥जायनलगतांनिमीष ॥ १ ॥ परितोराहे
वीसावला॥ आदिअवसानींभला॥ २॥ हेंचिप्रायश्चि
त्त॥ आनुतापींन्हायचित्त ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपापा॥शी
वोंनयेअनुतापा॥४॥ ॥११७७॥
चहुआश्रमाचेधर्म॥नराखतांजोडेकर्म ॥ १ ॥ नैसीन
व्हेभोळीसेवा॥ येकभावचिकारणदेवा ॥ २॥ तपेंइंद्रि
यांआघात॥क्षणायेकावाताहत॥३॥ मंत्रचळेथोडा॥
तरिधडचिह्वोयवेडा॥४॥ व्रतेंकरीतांसांग॥ तरियेकचु
कतांभंग॥५॥ धर्मसत्वचिकारण ॥ नाहिंतरिकेलाशी
ण॥६॥ भूतदयेसीआघात ॥ उंचनिचवाताहत॥७॥
तुकाह्मणेदुजें॥ विधिनिषेधाचेंवोझें॥८॥ ॥११७८॥
सोडीलासंसार॥ मायातयावरीफार ॥ १ ॥ धांवेचाले
मागेंमागें ॥ सुखदुःखसाहेअंगें ॥ २ ॥ यानेंघ्यावेंना
म ॥ तिहींकरणेंत्याचेंकाम ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभोळी ॥
विठ्ठलकृपेचीकोवळी॥४॥ ॥११७९॥
बैसोंखेळूंजेऊं ॥ तेथेंनामतुझेंगाऊं ॥ १ ॥ रामकृष्ण
नाममाळा॥ घालुवोंऊनीयांगळा ॥ २ ॥ विश्वासहा

धरूं ॥ नामबळकटकरूं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतां ॥ आह्मा
जीवनशरणागतां ॥ ४ ॥ ॥ ११८० ॥
पाठीपोटींदेव ॥ कैंचाहरीदासांभेव ॥ १ ॥ कराआनंदें
कीर्तन ॥ नकाआशंकितमन ॥ २ ॥ येथेंकोंठेकाळ ॥
करिलदेवापासींवळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधनी ॥ सपुरता
कायवाणी ॥ ४ ॥ ॥ ११८१ ॥
मनोमयपूजा ॥ हेचिपंढरिकेशवराजा ॥ १ ॥ घेतोक
ल्पनेचेभोग ॥ नमानितीबाह्यरंग ॥ २ ॥ अंतरींचेंजा
णे ॥ आदिवर्तमानखुणे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकुडें ॥ कोंठेस
रेत्याच्यापुढें ॥ ४ ॥ ॥ ११८२ ॥
जाणेंभक्तीचाजिव्हाळा ॥ तोचिदैवाचापूतळा ॥ १ ॥
आणिकनयेमाझ्यामना ॥ होकांपंडीतशाहाणा ॥ २ ॥
नामींरूपींजडलेंचित्त ॥ दासत्याचामीअंकित ॥ ३ ॥
तुकाह्मणेनववीध ॥ भक्तिजाणेतोचीशुद्ध ॥ ४ ॥ ११८३
याजसाठींवनांतरा ॥ जातोंसांडोनीयांघरा ॥ १ ॥ मा
झेंदीटावेलप्रेम ॥ बुद्धिहोईलनिष्काम ॥ २ ॥ अद्वैता
चीवाणी ॥ नाहींऐकतमीकानीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअहं
ब्रह्म ॥ आडयेऊंनेदीभ्रम ॥ ४ ॥ ॥ ११८४ ॥
बुडतांआवरीं ॥ मजभवाचेसागरीं ॥ १ ॥ नकोमानूं
भार ॥ पाहूंदोषाचेडोंगर ॥ २ ॥ आहेतेंसांभाळीं ॥ तुझी
कैसीब्रीदावळी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदोषी ॥ मीतोपातकां
चीरासी ॥ ४ ॥ ॥ ११८५ ॥
अक्षईतेजालें ॥ आतांनमोडेरचिलें ॥ १ ॥ पायांपडी

लाखोठायीं ॥ तेथेपुढें चालीनाहीं ॥ २ ॥ हातेंवीखुरलें ॥
ताळाजमेझडतीआलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबोली ॥ पुढेंकुं
ठीतचीझाली ॥ ४ ॥ ॥ ११८६ ॥
नमानावीचिंता ॥ कांहींमाझेत्रीशीं आतां ॥ १ ॥ ज्या
नेंलौकिकहाकेला ॥ तोहेनीवारीताभला ॥ २ ॥ माझेई
च्छेकाय ॥ जाणारतेंयेकठाय ॥ ३ ॥ सुखाआणिदुःखा ॥
ह्मणेवेगळामीतुका ॥ ४ ॥ ॥ ११८७ ॥
तुझेथोरथोर ॥ भक्तकरीतीवीचार ॥ १ ॥ तपादीसाध
नें ॥ मजचिंतवेनामनें ॥ २ ॥ करुणावचनें ॥ म्याभाका
वीतुह्मादीने ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेघेई ॥ माझेथोडेफारठायीं ॥
॥ ४ ॥ ॥ ११८८ ॥
लाउनीकाहाळा ॥ सुखेंकरीतोसोहळा ॥ १ ॥ साद्वी
तगेलोंजना ॥ भयेंनाहींसत्यजाणा ॥ २ ॥ गातनाच
तबीनोदें ॥ टाळघागऱ्यांच्याछंदें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभेव ॥
नाहींपुढेंयेतोदेव ॥ ४ ॥ ॥ ११८९ ॥
मुक्तकासयाह्मणावें ॥ बंधनतेंनाहींठावें ॥ १ ॥ सुखेंक
रीतोकीर्तन ॥ भयवीसरलेंमन ॥ २ ॥ देखीजेनानास ॥
घालोंकोणावरीकास ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसात्य ॥ देवआ
हेतैसाआहे ॥ ४ ॥ ॥ ११९० ॥
बोनाम्याच्याकाळें ॥ खडेमांडवलेंबळें ॥ १ ॥ तेचिपुढें
पुढेंकायी ॥ मगलागलीयासोई ॥ २ ॥ रज्जुसर्पहोता ॥
तोंवरीचनकळतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसाचें ॥ भयनाहींबा
गूळाचें ॥ ४ ॥ ॥ ११९१ ॥

आतांपूढेंधरीं ॥ माझे आठववैखरी ॥ १ ॥ नकोचडबडूं
भांडे ॥ कांहींवाउगेंतेरांडे ॥ २ ॥ विठ्ठलविठ्ठल ॥ ऐसेसां
डोनीयांबोल ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआण ॥ तुजस्वामीचिहे
जाण ॥ ४ ॥ ॥ ११९२ ॥
कायनव्हेकरितांतूज ॥ आतांराखेमाझीलाज ॥ १ ॥
मीतोअपराधाचीराशी ॥ शिखाअंगुळतोपाशीं ॥ २ ॥
त्र्याहेत्र्याहेत्र्याहे ॥ मजकृपादृष्टीपाहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥
सत्यघ्यावीआतांसेवा ॥ ४ ॥ ॥ ११९३ ॥
वंदीनमीभूतें ॥ आतांअवघेचिसमस्तें ॥ १ ॥ तुमची
करीनभावना ॥ पदोपदींनारायणा ॥ २ ॥ गाळुनीयां
भेद ॥ प्रमाणतोऐसावेद ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमग ॥ नव्हे
दुजयाचासंग ॥ ४ ॥ ॥ ११९४ ॥
पूजापूज्यमान ॥ कथेउभेहरीजन ॥ १ ॥ ज्याचीकीर्ति
वाखाणीती ॥ तेथेंवोतिलीतमूर्ती ॥ २ ॥ देहाचाविसर ॥
केलाआनंदेंसाचार ॥ ३ ॥ गेलाअभिमान ॥ लाजबोळ
वीलामान ॥ ४ ॥ शोकमोहचिंता ॥ याचिनेणवेचिवा
र्त्ता ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेसखे ॥ विठोबाचेतेसारिखे ॥ ६ ॥
॥ ११९५ ॥
भावतैसेंफळ ॥ नचलेदेवापाशींबळ ॥ १ ॥ धांवेजाती
पाशींजाती ॥ खुणयेरयेराचीत्ती ॥ २ ॥ हिराहीरकणी ॥
काढीआंतुनअहीरणी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभलें ॥ मनशुद्ध
तेंहिकेलें ॥ ४ ॥ ॥ ११९६ ॥
परीबोलारस ॥ कथीज्ञानमाजीफोस ॥ १ ॥ ऐसेलटी

केजेठक॥ तयांइहनापरलोक॥ २ ॥ परीसेयेकसांगे॥
अंगाधुळीहिनलागे॥ ३॥ तुकाह्मणेह्राडें ॥ कुतऱ्याला
विलेंझगडें॥ ४॥ ॥११९७॥
हेचितुझीपूजा ॥ आतांकरिनकेशवराजा॥ १ ॥ अव
घींतुझींपदें॥ नमस्कारीनअभेदें ॥ २ ॥ नवजींतदी
शा॥ जायतेथेंविसरीसा॥ ३॥ नव्हेयेकदेशी ॥ तुका
ह्मणेगुणदोषी॥ ४॥ ॥११९८॥
आपुलेंसेंकांहीं ॥ येथेसांगजैसेंनाहीं ॥ १ ॥ परिहे
बाणीवायचळे ॥ छंदकरवीतबरळे ॥ २ ॥ पंचभूतां
चाहामेळा॥ देहसत्यत्वेंनीराळा॥३॥ तुकाह्मणेभूली॥
इच्छीउफराटीचाली॥ ४॥ ॥११९९॥
विठ्ठलनावाडाफुकाचा॥ आळवील्यासाठीवाचा॥१॥
कटींकरजैसेतैसे॥ उभाराहीलानबैसे॥ २ ॥ नपाहेसी
दोरी ॥ जातिकुळनवीचारी॥ ३॥ तुकाह्मणेभेटी॥ ह्रा
कदेतांउठाऊठी॥ ४॥ ॥१२००॥
कृपावंतकीती ॥ दीनबहुआवडती ॥ १ ॥ त्याचाभार
वाहेमाथा॥ करियोगक्षेमचिंता॥२॥ भुलोंनेदीवाट॥
करींधरूनीदावीनीट॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजीवें ॥ अनुसर
ल्यायेकाभावें॥ ४॥ ॥१२०१॥
नेणतीवेदश्रुतिकोणी॥ आह्माभावीकावांचोनी॥ १॥
रूपआवडेआह्मासी॥ तैसीजोडीलृषीकेशी॥ २॥ आ
ह्मीभावेबळीवंत॥ तुजघालूंह्रदयांत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
तुजधाक॥ देतांपावसीलह्राक॥४॥ ॥१२०२॥

मनगुंतलेंलुलया ॥ जायधांवोनीत्याठाया ॥ १ ॥ मा
गेंपरतवीताबळी ॥ शूरयेकभूमंडळीं ॥ २ ॥ येवोनीयां
घालीघाला ॥ नेणोकायहोइलतुला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
येणे ॥ बहुनाडीलेशहाणे ॥ ४ ॥ ॥१२०३॥
घेईमाझेवाचे ॥ गोडनामविठोबाचें ॥ १ ॥ तुह्मीऐका
रेकान ॥ माझ्याविठोबाचेगुण ॥ २ ॥ तुह्मीघ्यारेडोळे
सुख ॥ पाहाविठ्ठलाचेंमुख ॥ ३ ॥ मनातथेधांवघेंई ॥
राहेविठोबाचेपाई ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेजीवा ॥ नकोसांडु
याकेशबा ॥ ५ ॥ ॥१२०४॥
धणिनपुरेगुणगातां ॥ रूपदृष्टीन्याहाळीतां ॥ १ ॥ बरवा
बरवापांडुरंग ॥ कांतिसांवळीसुरंग ॥ २ ॥ सकळमंग
ळाचेंसार ॥ मुखसिद्धिचेंभांडार ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसुखा ॥
अंतपारनाहींलेखा ॥ ४ ॥ ॥१२०५॥
जरिमीनव्हतोंपतीत ॥ तरितूंपावनकैंचायेथ ॥ १ ॥ ह्म
णोनिमाझेनामआधी ॥ मगतूंपावनकृपानीधी ॥ २ ॥
लोहोमहिमानपरीसा ॥ नाहींतरीदगडजैसा ॥ ३ ॥ तु
काह्मणेयाचकभावें ॥ कल्पतरुमानपावे ॥ ४ ॥
॥१२०६॥
येकभावचित्तीं ॥ तरिनलगेकांहींयुक्ती ॥ १ ॥ कळोंआ
लेंजीवें ॥ मजमाझीयाचभावें ॥ २ ॥ आठवचिपुरे ॥ सु
खअवघेंचिमोहरे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमन ॥ पूजाइच्छीना
रायण ॥ ४ ॥ ॥१२०७॥
तुझाशरणागत ॥ जन्मोजन्मींचाअंकित ॥ १ ॥ आणि

करनेणें कांहींदिवा ॥ तुजवांचोनीकेशवा ॥ २ ॥ हेंचिमाझें गाणे ॥ तुझेंनामसंकीर्तने ॥ ३ ॥ तुझ्यानामाचेभूषणें ॥ तुकाह्मणेल्यालोंलेणें ॥ ४ ॥ ॥ १२०८ ॥

अननेघोंदेशीतरी ॥ ऋद्धिसिद्धीमुक्तीच्यारी ॥ १ ॥ संतसंगसर्वकाळ ॥ थोरप्रेमाचासुकाळ ॥ २ ॥ तुकाह्मणे नाम ॥ जेणेंपुरेमाझेंकाम ॥ ३ ॥ ॥ १२०९ ॥

उतरलोंपार ॥ सत्यझालाहानिर्धार ॥ १ ॥ तुझेनामधरिलेंकंठीं ॥ केलीसंसारासीतुटी ॥ २ ॥ आतांनोव्हेबाधा ॥ कोणेवीशींकदा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकांहीं ॥ आतांउरलें ऐसेंनाहीं ॥ ४ ॥ ॥ १२१० ॥

क्रियामतीहीन ॥ येकमीगातुझेंदीन ॥ १ ॥ देवाकरावा सांभाळ ॥ वारिमाझीतळमळ ॥ २ ॥ नकोमाझेठाईं ॥ गुणदोषघालूंकांहीं ॥ ३ ॥ अपराधाच्याकोटी ॥ तुकाह्मणेघालापोटीं ॥ ४ ॥ ॥ १२११ ॥

नाहींनिर्मळजीवन ॥ कायकरीलसाबण ॥ १ ॥ तैसी चित्तशुद्धीनाहीं ॥ तेथेंबोधकरिलकाई ॥ २ ॥ वृक्षनधरीपुष्पफळ ॥ कायकरीलवसंतकाळ ॥ ३ ॥ वांझेनहोतीलेंकुरें ॥ कायकरावेंभ्रतारें ॥ ४ ॥ नपुंसकापुरुषासी ॥ कायबाइलकरीलत्यासी ॥ ५ ॥ प्राणगेलीयाशरीर ॥ कायकरीलवेव्हार ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेजीवनावीण ॥ पीकनव्हेनव्हेजाण ॥ ७ ॥ ॥ १२१२ ॥

नवानवसाची ॥ झालोंतुह्मासीवाणीची ॥ १ ॥ कों

णतुझेंनामघेतें ॥ देवापिंडदानदेतें ॥ २ ॥ कोणहोतेमा
गेंपूढें ॥ दुजेबोलायारोकडें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपांडुरंगा ॥
कोणाघेतासीवोसंगा ॥ ४ ॥ ॥१२१३॥
येकबीजाकेलानाश ॥ मगभोगिलेंकणीस ॥ १ ॥ कळे
सकळाहाभाव ॥ लाहानथोरावरीजीव ॥ २ ॥ लाभनाहीं
फुकासाठीं ॥ केल्यावीणजीवाआटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेर
णीं ॥ जीवदेतांलाभदुणी ॥ ४ ॥ ॥१२१४॥
आयुष्यगेलेंवायावीण ॥ थोरझालीनागवण ॥ १ ॥
आतांधांवाधांवकरी ॥ कायपाहातोशीहरी ॥ २ ॥ मा
झेंतुझेंयाचगती ॥ दिवसगेलेतोंडींमाती ॥ ३ ॥ मनवा
वघेऊंनेदी ॥ बुडऊंपाहेभवनदी ॥ ४ ॥ पडिलाविषया
चाघाला ॥ तेणेनागवीलेंमला ॥ ५ ॥ शरणआलोंआ
तांधावें ॥ तुकाह्मणेमजपावें ॥ ६ ॥ ॥१२१५॥
सोसुनीविपत्ती ॥ जोडीदील्हीतुझेहातीं ॥ १ ॥ त्याचा
हाचिउपकार ॥ अंतींआह्मासीवेव्हार ॥ २ ॥ नामरू
पाकेलाठाव ॥ तुजकोणह्मणतेदेव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेह
रि ॥ तुजठावदिल्हाघरीं ॥ ४ ॥ ॥१२१६॥
आपुलेंमागतां ॥ कायनाहींआह्मासत्ता ॥ १ ॥ परिया
लौकिकाकारणें ॥ उरिठेवीलेंबोलणें ॥ २ ॥ येचिआ
तांघडी ॥ करूंबैसोंतेचिफडी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकरितों
तुला ॥ ठावनाहींसेविठ्ठला ॥ ४ ॥ ॥१२१७॥
असोआतांकिती ॥ तुजयावेंकाकुळती ॥ १ ॥ माझेंप्रा
रब्धहेंगाढें ॥ तूंबापुडेंतयापुढें ॥ २ ॥ सोडवीनआतां ॥

ब्रीदतुझेंपंढरिनाथा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबळी ॥ तोगाढ्या येकानपिळी ॥ ४ ॥ ॥ १२१८ ॥

कायनव्हेकेलें ॥ येकाचिंतितांविठ्ठलें ॥ १ ॥ सर्वसाधनाचेंसार ॥ भवसिंधुउतरीपार ॥ २ ॥ योगयागतपें ॥ केलेंतयानेंअमुपें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजपा ॥ मंत्रत्रीअक्षरीहासोपा ॥ ४ ॥ ॥ १२१९ ॥

होकांदुराचारी ॥ वाचेनामजोउच्चारी ॥ १ ॥ त्याचादासमीअंकित ॥ कायावाचामनेंसहित ॥ २ ॥ नसोभावचित्तीं ॥ हरिचेगुणगातांगीतीं ॥ ३ ॥ करीअनाचार ॥ वाचेहरिनामउच्चार ॥ ४ ॥ होकाभलतेंकुळ ॥ शुचिअथवाचांडाळ ॥ ५ ॥ ह्मणवीहरिचादास ॥ तुकाह्मणेधन्यत्यास ॥ ६ ॥ ॥ १२२० ॥

हाकेसरिसीउडी ॥ घालोनियांस्तंभफोडी ॥ १ ॥ ऐसारूपावंतकोण ॥ माझ्याविठाईवांचून ॥ २ ॥ करितांआठव ॥ धांवोनियांघालीकव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगीतींगातां ॥ नामेंघावीसायुज्यता ॥ ४ ॥ ॥ १२२१ ॥

लोहोचुंबकाचेबळें ॥ उभेराहीलेनीराळे ॥ १ ॥ तैसातूंचिआह्माठायीं ॥ खेळतोसीअंतर्बाहीं ॥ २ ॥ भक्षअग्नीचातोदोरा ॥ त्यासिवाचवामोहरा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआधीलपणें ॥ नेलिलांकडेचंदने ॥ ४ ॥ ॥ १२२२ ॥

डोइवाढऊनिकेश ॥ भूतेंआणितिअंगास ॥ १ ॥ तरीतेनव्हतिसंतजन ॥ तेथेंनाहींआत्मखूण ॥ २ ॥ मेळउनिनरनारी ॥ शकुनसांगतीनानापरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमैं

द॥नाहींत्यापासींगोविंद॥४॥ ॥१२२३॥
गाढवाचेंघोडें॥ आह्मीकरूंदृष्टीपुढें॥ १॥ चघळीवा
हाना॥ माघारियावीडासुना॥ २॥ सोंगसंपादणी॥
तरीकरूंशुद्धवाणी॥ ३॥ तुकाह्मणेखळ॥ करूंसमयीं
निर्मळ॥ ४॥ ॥१२२४॥
बापमेलानकळतां॥ नव्हतिसंसाराचीचिंता॥ १॥ विठो
तुझेंमाझेंराज्य॥ नाहींदुसऱ्याचेंकाज॥ २॥ बाईलमे
लीमुक्तझाली॥ देवेंमायासोडवीली॥ ३॥ पोरमेलें
बरेंझालें॥ देवेंमायेविरहितकेलें॥ ४॥ मातामेलीम
जदेखतां॥ तुकाह्मणेंहरलीचिंता॥ ५॥ ॥१२२५॥
योगतपयाचीनावें॥ गळितव्हावेंअभीमाने॥ १॥ क
रणेंतेंहेंचिकरा॥ सत्यबराव्यापार॥ २॥ तरीखंडेवेर
झार॥ नेघेभारदेहाचा॥ ३॥ तुकाह्मणेमानामान॥ हें
बंधननसावें॥ ४॥ ॥१२२६॥
करीसंध्यास्नान॥ वरिखाउनियांअन्न॥ १॥ तयाना
हींलाभहानी॥ अदावेंचाचियेमनीं॥ २॥ मजुराचेंध
न॥ विळादोरचिजतन॥ ३॥ तुकाह्मणेनाहीं॥ अधि
रासीदेवकांहीं॥ ४॥ ॥१२२७॥
वाखरघेउनियांआले॥ त्यासितरवारेनेहाले॥ १॥ न
व्हेआपुलेंउचित॥ करुनिटाकावेंफजित॥ २॥ आंगो
ळियामोडी॥ त्यासिकायशिलेघोडी॥ ३॥ नपुंसकासा
ठीं॥ तुकाह्मणेनलगेजेठी॥ ४॥ ॥१२२८॥
वर्णाश्रमकरिसीचोख॥ तरीतूंपावसिउत्तमलोक॥ १॥

परितेंतुजनाहींठावें ॥ जेणेंअंगेंब्रह्मव्हावें ॥ २ ॥ जरितूं
झालासीपंडित ॥ करिसिशब्दाचेंखंडित ॥ ३ ॥ गासि
तानमानप्रबंध ॥ हावभावगीतछंद ॥ ४ ॥ जाणसील
तूंस्वतंत्र ॥ आगमोक्तपूजायंत्र ॥ ५ ॥ साधनाच्यावो
ढावोढी ॥ डोळियाच्यामोडामोडी ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेदे
हीं ॥ संतझालेतेवीदेही ॥ ७ ॥ ॥ १२२९ ॥
प्रेमसूत्रदोरी ॥ नेतोतिकडेजातोहरि ॥ १ ॥ मनेसहि
तवाचाकाया ॥ अवघेंदिल्हेंपंढरिराया ॥ २ ॥ सत्तासक
ळतयाहातीं ॥ माझीकीवकाकुळती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेठे
वीतैसें ॥ आह्मीराहोंत्याचेइछें ॥ ४ ॥ ॥ १२३० ॥
पाववीलठाया ॥ पांडुरंगचिंतिलीया ॥ १ ॥ त्यासीचिं
तीलियामनीं ॥ चिंताकरूंगवसणी ॥ २ ॥ पावावया
फळ ॥ अंगींअसावेंहेंबळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतईं ॥ सिद्धि
वोळंगतिपाईं ॥ ४ ॥ ॥ १२३१ ॥
धन्यभावशिळ ॥ ज्याचेंत्द्दयनिर्मळ ॥ १ ॥ पूजिप्रती
मेचेंदेव ॥ संतह्मणतीतेथेंभाव ॥ २ ॥ विधिनिषेधनेण
ती ॥ येकनिष्ठाधरुनीचित्तीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतैसेंदेवा ॥
होणेंलागेत्याच्याभावा ॥ ४ ॥ ॥ १२३२ ॥
अर्धीचआळशी ॥ वरिगुरूचाउपदेशी ॥ १ ॥ मगत्या
कैंचीआडकाठी ॥ विधिनिषेधाचीभेटी ॥ २ ॥ नाचरवे
धर्म ॥ नकरवेविधिकर्म ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतेगाढव ॥ घे
तिमनासवेंधांव ॥ ४ ॥ ॥ १२३३ ॥
नाचेटाळीपिटी ॥ प्रेमेंअंगधरणीलोटी ॥ १ ॥ माझेस

खेतेसज्जन ॥ भोळेभाविकहरिजन॥ २ ॥ नधरितीला
ज ॥ नाहींजनासवेंकाज ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदाटे॥ कंठने
त्रींजळलोटे ॥ ४ ॥

॥ १२३४॥

कथाकरोनियांदावीप्रेमकळा ॥ अंतरींजिव्हाळाकुक
र्मींचा॥ १ ॥ तुळसीखोवीकानींदर्भबांधीशेंडी ॥ लटि
कीधरीबोंडीनासिकेची॥ २॥ टिळाटोपीमाळादेवाचेंग
वाळें॥ वागवीवोंगळपोटासाठीं ॥ ३ ॥ गोसाव्याचेरू
पेंहेरीपरनारी॥ तयांचेअंतरींकामलोभ॥ ४ ॥ कीर्तना
चेवेळेंरडेपडेलोळे ॥ प्रेमेंवीणगळेदाटताती ॥ ५ ॥ तु
काह्मणेऐसेमावेचेहेमैंद ॥ त्यापासींगोविंदनाहींनाहीं
॥ ६ ॥

॥ १२३५॥

धन्यदेहूगांवपुण्यभूमीठाव ॥ तेथेंनांदेदेवपांडुरंग ॥
॥ १ ॥ धन्यक्षेत्रवासीलोकतेदैवांचे ॥ उच्चारितीवाचे
नामघोष ॥ २ ॥ करकटींउभाविश्वाचाजनीता ॥ वा
मांगीतेमातारुक्मादेवी ॥ ३ ॥ गरुडपारीउभाजोडो
नियांकर ॥ अश्वत्थसमोरउत्तरमुख॥ ४ ॥ दक्षणेशंक
रलिंगहरेश्वर ॥ शोभेगंगातीरइंद्रायणी ॥ ५ ॥ लक्ष्मी
नारायणबल्लाळाचेंबन॥ तेथेंअधिष्ठानसिद्धेश्वर॥६॥
विघ्नराजद्वारींभैरवबाहेरी॥ हनुमंतशेजारींसहितदोघे
॥७॥ तेथेंदासतुकाकरितोकीर्तन॥ ह्रदईंचरणविठोबा
चे ॥ ८ ॥

॥ १२३६॥

शाक्तप्रकरणीचेअंभग.

टवकरुनिदृष्टीलावोनियांरंग ॥ दावीझगमगडोळ्यांपु

दें ॥ १ ॥ ह्मणतीशिष्यासीलागलीसमाधी ॥ लटिकि
चिउपाधिझकवीती ॥ २ ॥ दीपाचियाजोतीकोंडीयेले
तेज ॥ उपदेशसांजरात्रीमाजी ॥ ३ ॥ रांगोळीयाचौ
कश्रृंगारोनिवोजा ॥ आवरणपूजायंत्रकरी ॥ ४ ॥
पडदालावोनियांदीपचहूंकोनी ॥ बैसोनीआसनींमु
द्रालावी ॥ ५ ॥ नैवेद्यासीह्मणेकरावेंपक्कान्न ॥ पात्रा
सीदिव्यान्नपरवडी ॥ ६ ॥ झालाउपदेशकवळघ्यारेमु
खीं ॥ आपोषणशेखीबुडवीलें ॥ ७ ॥ पाषांडकरूनी
मांडिलीजीविका ॥ बुडवीभाविकांलोकांप्रती ॥ ८ ॥
कायावाचामनसोडवीसंकल्प ॥ गुरुगुरुजपप्रतीपा
दी ॥ ९ ॥ शुद्धपरमार्थबुडवीलातेणें ॥ गुरुत्वभूषणेंभोग
भोगी ॥ १० ॥ विधीचाहीलोपबुडवीलावेद ॥ शास्त्रां
चाहीबोधहारवीला ॥ ११ ॥ योगांचीधारणानाहींप्रा
णायाम ॥ सांडीयमनियमनित्यादिक ॥ १२ ॥ वैराग्या
चालोपहरिभजनींविक्षेप ॥ वाढवीलेंपापमतीलंडें ॥
॥ १३ ॥ तुकाह्मणेगेलेंगुरुत्वगुखाडी ॥ पूर्वजांसीधाडी
नरकवासा ॥ १४ ॥ ॥ १२३७ ॥

गुरुमार्गामुळेंभ्रष्टझालेसकळ ॥ ह्मणतीयातीकूळना
हीब्रह्मीं ॥ १ ॥ पवित्रालाह्मणतिनकोहाकंटक ॥ मानी
तीआत्मिकअनामिका ॥ २ ॥ लोहारडोहारदासीबलु
तींबारा ॥ उपदेशितीफारारांडापोरें ॥ ३ ॥ कांहींटाण्या
टोण्याविप्रशिष्यहोती ॥ उघडफजीतीस्वधर्माची ॥ ४ ॥
नसतांकरूनिहोमखातीयेकेठायीं ॥ ह्मणतीपापनाहीं

मोक्षयेणें ॥ ५ ॥ इंद्रियांचेपेठेभलाकौलदेती ॥ मर्यादा
जकातीमाफकेली ॥ ६ ॥ नाहींशास्त्राधारपात्रापात्रने
णें ॥ उपदेशुनीघेणेंद्रव्यकांहीं ॥ ७ ॥ तुकाह्मणेऐसेगु
रुशिष्यजाण ॥ विठोबाचीआणनरकाजाती ॥ ८ ॥
॥ १२३८ ॥
ऐकाकलीचेंहेंफळ ॥ पुढेंहोईलब्रह्मघोळ ॥ १ ॥ चारी
वर्णअठरायाती ॥ भोजनकरितीयेकेपंक्तीं ॥ २ ॥ पूजी
तीआसुरारांडा ॥ मद्यप्राशीतीलपेंडा ॥ ३ ॥ वामकव
ळमार्जन ॥ जनजाइलअधःपतन ॥ ४ ॥ तुकाहरीभक्ति
करी ॥ शक्तिपाणीवाहेघरीं ॥ ५ ॥ ॥ १२३९ ॥
शाक्तगधडाजयेदेशीं ॥ तेथेंराशीपापाच्या ॥ १ ॥ सु
कृताचाउदोकेला ॥ गोंधळघालाइंद्रियें ॥ २ ॥ क्रोधरू
पेंवसेकाम ॥ तिचेंनामजपतसे ॥ ३ ॥ मद्यभक्षणमां
गिणयाती ॥ विटाळचित्तींसांठवीला ॥ ४ ॥ स्तउनियां
पूजीरांड ॥ नलगेभांडदाढीसी ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेभगवं
तीं ॥ नेइलअंतींआपणापें ॥ ६ ॥ ॥ १२४० ॥
राजाप्रजाद्वाडदेश ॥ शाक्तवासकरीतितो ॥ १ ॥ अध
र्माचेंउघडपीक ॥ धर्मरंकतेगांवीं ॥ २ ॥ नपीकभूमि
कांपिभारें ॥ मेघवारेपीतील ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअवघीं
दुःखें ॥ येतिसुखेंवस्तीसी ॥ ४ ॥ ॥ १२४१ ॥
ऐसेकलियुगाच्यामुळें ॥ झालेंकर्माचेंवाटोळें ॥ १ ॥ सां
डुनीयांरामनाम ॥ ब्राह्मणह्मणतीदोमदोम ॥ २ ॥ शि
वोनयेतींनिळीं ॥ वस्त्रेंपांघुरतीकाळीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे

वृत्ती ॥ सांडुनिगदामागतजाती ॥ ४ ॥ ॥ १२४२ ॥
अवघ्यापापेंघडलायेक ॥ उपासकशक्तीचा ॥ १ ॥
त्याचावीटाळनकोअंगा ॥ पांडुरंगामाझिया ॥ २ ॥
कामक्रोधमद्याअंगीं ॥ रंगलारंगींअवगुणी ॥ ३ ॥ क
रितांपापनधरीशंका ॥ ह्मणेतुकाकोणीही ॥ ४ ॥
॥ १२४३ ॥
वारितांबळेंधरितांहातीं ॥ जुलुमेंजातीनरकामधीं ॥
॥ १ ॥ रंडिदासाप्रतीकांहीं ॥ उपदेशतोहीचालेना ॥
॥ २ ॥ जन्मगेलावाताहत ॥ थोरघातयेठाई ॥ ३ ॥ तु
काह्मणेपंढरिनाथा ॥ तुझीकथादूषिती ॥ ४ ॥ १२४४ ॥
शाक्ताचीसूकरीमाये ॥ इष्टाखायेबीढीची ॥ १ ॥ तिच्चि
त्यापडलीसवें ॥ मागेंधांवेह्मणोन ॥ २ ॥ शाक्ताचीगा
ढवीमाये ॥ भुंकतजायेवेसदारा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशिं
दळीचे ॥ बोलतांवाचेनिंद्यते ॥ ४ ॥ ॥ १२४५ ॥
हरिहरसांडुनीदेव ॥ धरितीभावक्षुल्लकीं ॥ १ ॥ ऐका
त्याचीविटंबना ॥ देवपणाभक्ताची ॥ २ ॥ अंगींकवडे
घालीगळा ॥ परडिकळाहीनहातीं ॥ ३ ॥ गळांगाठा
हिंडेद्वारीं ॥ मनुष्यपरीकुतरीती ॥ ४ ॥ माथासेंदुरदांत
खाती ॥ झेंगटहातींसठवीचें ॥ ५ ॥ पूजीतीविकटदोंद ॥
पशुसोंडगजाची ॥ ६ ॥ ऐशाछंदेंचुकलीवाटा ॥ भाव
खोटाभजन ॥ ७ ॥ तुकाह्मणेविष्णुशिवा ॥ वांचोनिदे
वाभजतीते ॥ ८ ॥ ॥ १२४६ ॥

कांद्यासाठीं झालें ज्ञान ॥ तेणें जन नाडीलें ॥ १ ॥ काम
क्रोध बुचबुची ॥ भुंके चुची व्यालीची ॥ २ ॥ पूजेलागीं
द्रव्य मागे ॥ काय सांगे शिष्यांतें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे कैंचें
ब्रह्म ॥ अवघा भ्रम विषयाचा ॥ ४ ॥ ॥१२४७॥
सांडोनियां पंढरिराव ॥ कवणातें ह्मणों देव ॥ १ ॥ बहु
लाज वाटे चित्ता ॥ आणिकातें देव ह्मणतां ॥ २ ॥ सांडु
नियां हिरा ॥ कोणें वेंचाव्या त्या गारा ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे ह
रीहर ॥ ऐसि सांडूनियां धुर ॥ ४ ॥ ॥ १२४८ ॥
बहुत गेली वायां ॥ न भजतां पंढरिराया ॥ १ ॥ करिती
कामी काचीसेवा ॥ लागो न मागे न खात्या देवा ॥ २ ॥
अवघीयाचा धणी ॥ त्यास गेले वीसरोनी ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणे अंतीं ॥ पडती यमाचीये हातीं ॥ ४ ॥ ॥ १२४९ ॥
असो आतां ऐसा धंदा ॥ तुज गोविंदा आठऊं ॥ १ ॥ र
क्षितां तूं होसी जरी ॥ तरि काय येरीं करावें ॥ २ ॥ काया
वाचा मनें पाईं ॥ राहे ठाईं करूं तें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे गाइन
गीतीं ॥ रूप चित्तीं धरूनियां ॥ ४ ॥ ॥ १२५० ॥
नाहीं आह्मी विष्णुदास ॥ करित आस कोणाची ॥ १ ॥
कांहे नष्ट करिती निंदा ॥ नेणों सदा आमुची ॥ २ ॥ असो
भलते ठाईं मनें ॥ समाधानें आपूलिया ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे
करूं देवा ॥ तुझी सेवा धंदा तो ॥ ४ ॥ ॥ १२५१ ॥
पाखांडीयानें पाठी पुरवीला दुमाला ॥ तेथें मी विठ्ठला
काय बोलों ॥ १ ॥ कांद्या साखाणार चोजवी कस्तुरी ॥
आपण भीकारी अर्थ नेणें ॥ २ ॥ न कळे मज तें पुसतीछ

ळूनी॥ लागतांचरणींनसोडीती ॥ ३ ॥ तुझ्यापायावी
णदुजेंनेणेंकांहीं॥ तूंचिसर्वांठायींयेकमज॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेखीळपडोत्याच्यातोंडा ॥ कितीबोलोंभांडावाद
कांसी॥५॥ ॥१२५२॥
कलियुगींकवित्वकरितीपाषांड ॥ कुशाळहेभांडबहुझा
ले ॥ १ ॥ द्रव्यदाराचित्तींप्रजांचीआवडी ॥ मुखेंबडब
डीकोरडाचि॥ २ ॥ दंभकरीसोंगमानावयाजग॥ मु
खेंबोलेत्यागमनींनाहीं॥ ३ ॥ वेदाज्ञेंकरूनिनकरिती
स्वहित ॥ नव्हतीअलिप्तदेहाहूनी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेदं
डसाहिलेयमाचे॥ नकरीजोवाचेबोलेतैसें॥ ५ ॥
॥१२५३॥
विषयाचेंसुखयेथेंवाटेगोड॥पुढेंअवघडयमदंड॥ १ ॥
मारितीतोडितीझोडितीनिष्ठुर ॥ यमाचेकिंकरबहुसा
ल॥ २ ॥ असिपत्रतरूवराचेविंगळ॥ निघतातीज्वाळ
तैलपाकीं॥ ३ ॥ तप्तभूमीवरीचालवीतिपाहीं ॥ अग्नि
स्तंभावाहीकवटाळवीती ॥ ४ ॥ ह्मणोनियांतुकायेतो
काकूळती॥ पुरेआतांयातीगर्भवास ॥ ५ ॥॥ १२५४॥
अल्पमाझीमती ॥ ह्मणोनियेतोंकाकूळती ॥ १ ॥ आ
तांदाखवादाखवा॥ तुमचेंपाउलकेशवा ॥ २ ॥ धीर
माझ्यामना॥ नाहींनाहींनारायणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेद
या॥ मजकराअभागीया॥ ४॥ ॥१२५५॥
वाटुलीपाहतांशिणलेडोळुले॥ दावीसीपाउलेंकैंवोडा
ळां॥ १ ॥ तूंमायमाउलीकृपेचीसाऊली॥ विठ्ठलेपाहि

लीआसतूझी ॥ २॥ कांबामोकलीलेंकवणानिरवीलें॥
कठिणकैसेंझालेंह्रदयतुझें॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझ्याआ
सावल्यावाल्या ॥ तुजक्षेमघायापांडुरंगा ॥ ४ ॥

॥ १२५६॥

देहहासादरपाहावानिश्चित॥सर्वसुखयेथेंनाम आहे॥
॥ १ ॥ब्रह्मजेंदेखणेंद्वैतजेव्हांगेलें॥ शरीरतेंझालेंब्रह्मरू
प॥ २ ॥यजनयाजनतपव्रतकरिती॥ विकल्पेंनागवी
तीशुद्धपुण्या ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसर्वसुखयेथेंआहे॥ भ्रां
तीदूरपाहेंटाकोनीयां॥ ४ ॥ ॥ १२५७॥
तुझवर्णीगुणऐसीनाहींमती ॥ राहिल्यात्याश्रुतीमौन
पणें॥ १ ॥ मौनपणेंवाचाथोटावल्याच्याही॥ ऐसेंतुझें
हरीरूपआहे॥२॥ रूपतुझेंऐसेंडोळांनदेखवे ॥ जेथेंहेझ
ळवेब्रह्मादिक ॥ ३ ॥ ब्रह्मादिकदेवांकर्माचीकचाटी॥
ह्मणोनिआटाआटीफारत्यांसी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतूझेगु
णनामरूप॥ आहेसीअमूपवाणूंकाय॥ ५॥ १२५८॥
मनवाचातीततुझेंहेंस्वरूप ॥ ह्मणोनियांमापभक्तींके
लें॥ १ ॥ भक्तीचियेमापेंमोजीतोंअनंता॥इतरानेंत
त्वतांनमोजवे॥ २॥ योगयागतपेंदेहाचियेयोगें॥ज्ञा
नाचियेलागेनसांपडसी॥ ३ ॥तुकाह्मणेआह्मीभोळ्या
भावेंसेवा ॥ घ्यावीजीकेशवाकरितोंऐसी ॥ ४ ॥

॥ १२५९॥

जववरीनाहींदेखिलीपंढरी॥ तववरीथोरीवैकुंठींची॥
॥ १ ॥मोक्षसिद्धीतेथेंहिंडेदारोदारीं॥ होऊनिकामारी

दीनरूप ॥ २ ॥ वृंदावनसडेचौकरंगमाळा ॥ अभिनव
सोहळाघरोघरीं ॥ ३ ॥ नामघोषकथापुराणकीर्तनीं ॥
वोवीयाकांडणींपांडुरंग ॥ ४ ॥ सर्वसुखतेथें असेसर्व
काळ ॥ ब्रह्मतेंकेवळनांदतसे ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेजनसा
धेयासायासें ॥ तेंहेंप्रत्यक्षदिसेवींटेवरी ॥ ६ ॥ १२६० ॥
दुःखवाटेऐसीऐकोनीयांगोष्टी ॥ जेणेघडेतुटीतुझेपाईं
॥ १ ॥ येतोकळवळादेखोनीयांघात ॥ करीतोंफजीत
नायकती ॥ २ ॥ कायकरूंदेवाऐसीनाहींशक्ती ॥ दंडू
निपुढतीवाटेलाऊं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजदाऊंनकोऐ
सें ॥ दृष्टीपुढेंपीसेंपांडुरंगा ॥ ४ ॥ ॥ १२६१ ॥
सूकरासीइष्टामानेसावकाश ॥ मिष्टान्नाचीत्यासका
यगोडी ॥ १ ॥ तेवीअभक्तासीआवडेपाषांड ॥ नलगे
त्यांगोडपरमार्थ ॥ २ ॥ श्वानासीभोजनदिल्हेंपंचामृ
त ॥ परीत्याचेंचित्तहाडावरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसर्पापा
जीलियाक्षीर ॥ वमीतांवीखारवीषझालें ॥ ४ ॥ १२६२ ॥
रासभधूतलामहातीर्थामाजी ॥ नव्हेऐसातेजीशामक
र्ण ॥ १ ॥ तेवीखळाकायकेल्याउपदेश ॥ नव्हेंचीमान
सशुद्धत्याचें ॥ २ ॥ सर्पासींपाजीलेंशर्करापीयूष ॥ अं
तरींचेंविषजाऊंनेणे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेश्वानाक्षीरीचें
भोजन ॥ सवेचीवमनजेवीतया ॥ ४ ॥ ॥ १२६३ ॥
जेवीनवज्वरेंतापलेंशरीर ॥ लागेतयाक्षीरवीषतुल्य ॥
॥ १ ॥ तेवीपरमार्थजीहींदुरावीला ॥ तयांलागी झाला
सन्निपात ॥ २ ॥ कामीणजयाच्याझालीयानेत्रासीं ॥

देखेतोचंद्रासीपीतवर्ण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमद्यपानाची
आवडी ॥ नरुचेत्यागोडीनवनीताची ॥ ४ ॥ १२६४ ॥
आतांअसोमनाअभक्ताचीकथा ॥ नहोईदुश्चिताहरी
नामीं ॥ १ ॥ नयेत्याचीगदागोष्टीकरूंमात ॥ जिव्हेप्रा
यश्चित्तत्याच्यानामें ॥ २ ॥ प्रभातेंनघ्यावेंनाममाकडा
चें ॥ तैसेंअभक्ताचेंसर्वकाळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतां
आठऊंमंगळ ॥ जेणेंसर्वकाळसुखरूप ॥ ४ ॥ १२६५ ॥
नामआठवीतांसद्गदीतकंठीं ॥ प्रेमवाटेपोटींऐसेंकरीं ॥
॥ १ ॥ रोमांचजीवनआनंदाश्रुनेत्रीं ॥ अष्टांगहिगा
त्रींप्रेमतुझें ॥ २ ॥ सर्वहिशरीरवेचोंयाकीर्तनीं ॥ गाऊं
निशिदीनींनामतुझें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदूजेंनकरीकल्यां
तीं ॥ सर्वदाविश्रांतीसंतांपाईं ॥ ४ ॥ ॥ १२६६ ॥
जननीहेजाणेबाळकाचेंवर्म ॥ सुखदुःखधर्मजेजेकां
हीं ॥ १ ॥ अंधापुढेंजेणेंदिधलाअंधार ॥ त्याचाहावी
चारतोचीजाणे ॥ २ ॥ शरणागतजेणेंघातलेपाठीसी ॥
तोजाणेतेवीशींराखोंतयां ॥ ३ ॥ कासेलागेतयानल
गतीसायास ॥ पोहोणारत्यासपारपावी ॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेजीवविठ्ठलाचेहातीं ॥ दिल्हात्याचीगतीतोचीजा
णे ॥ ५ ॥ ॥ १२६७ ॥
नकावाटुंमनविधिनिषेधासी ॥ स्मरावामानसींपांडु
रंग ॥ १ ॥ खादलीयाअन्नामासीबोलोंनये ॥ अवघेंचि
जाययेकाघांसें ॥ २ ॥ जोडीहोतेपरीतेबहुकठीण ॥ क
रीतजतनसांभाळावें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेंनमानावीषा

द॥ निंबेवीणव्याधतुटेोनये॥ ४॥ ॥ १२६८॥
नकोहोऊंदेऊंभावींअभावना॥ याचिनावेंजाणाबहु
दोष ॥ १॥ मेघवृष्टीयेथेंहोतेअनिवार ॥ जिव्हाळ्याउ
खरलाभनाड॥ २॥ उत्तमावीभागेंकनिष्ठाचीइच्छा॥
कल्पतरुतैसाकळेत्यासी॥ ३॥ तुकाह्मणेजीणबहुथोडें
आहे॥ आपुलीयापाहेपुढेंवरें॥ ४॥ ॥ १२६९॥
त्यागतवमजनवजतांकेला ॥ कांहींचिविठ्ठलामनांतू
नी॥ १ ॥ भागलीयाआलाउवगसहज॥ नधरीतांका
जझालेंमनीं॥ २॥ देहजडझालेरीणाचाआभारें॥ के
लेसंवसारेंकासावीस ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगेलाअळसकी
ळस॥ कर्तव्यतेदोषनीवारीले॥ ४॥ ॥ १२७०॥
मढेंझाकोनियांकरीतीपेरणी ॥ कुणबीयाचेवाणीलव
लाहे॥ १॥ नयापरीकरीस्वहितआपुलें ॥ जयासीफाव
लेनरदेह॥ २॥ वोटीच्यापरीसमुठिचेंतेंवाढें ॥ यापरी
कैवाडस्वहीताचें ॥ ३ ॥ नाहींकाळसत्ताआपुलीयेहा
तीं॥ जाणतेहगुंतीउगवीती॥ ४॥ तुकाह्मणेपाहेआपु
लीसूचना॥ करीतोशहाणाम्रुत्यलोकीं ॥ ५॥ १२७१ ॥
राजाचालेतेथेंवैभवसांगातें ॥ हेकायलागतेंसांगावें
त्या॥ १ ॥ कोणीकोणायेथेंनमानीजीफूका ॥ रूपेवी
णयेकादेवाचीया॥ २॥ श्रृंगारीलेनाहींतगोयेतवरी ॥
उमटेलौकरीजैसेतैसे॥ ३ ॥ तुकाह्मणेघरींवसेनाराय
ण॥ रूपचीतखुणसाम्यायेते॥ ४॥ ॥ १२७२॥
वत्सपळेधेनूधांवेपाठीलागीं॥ प्रीतीचातोअंगींआवि

भांव ॥ १ ॥ शिकवीलेंकाययेईलकारणा ॥ सूत्रवोढी
मनाआणिकाच्या॥ २॥ सांडीलेंतेंनाहींघेतमेळवीतां॥
ह्मणवोनीलातामागेंसारी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआग्रहक
रावानलागे॥ सांगतसेहाघेअनुभव ॥४॥ ॥१२७३॥
देवाच्यासमंधेविश्वचिसोयीरें॥ सूत्रवोढीदोरेयेकाये
क॥१॥ आहाचहेंनव्हेवीटायासारिखें ॥ जीवजीवनीं
देखेसामावले॥ २॥ आणिकाचेंसुखदुःखउमटेअंतरीं॥
येथीलईतरीतिणेन्यायें॥३॥ तुकाह्मणेठसावलेशुद्धजा
ती॥ शोभाचिपुढतीविशेषता॥४॥ ॥१२७४॥
अवघातोंवेंचलोंइंद्रियांचेवोढी ॥ झालेंतेंतेघडीनीरो
पीले॥ १ ॥ असावाजीठावासेवेसीविचार ॥ आपुला
म्याभारउतरीला॥ २ ॥ कायावाचामनेंतोच्छिनिजध्या
स॥ येथेंझालेंवोसभक्तिभावें॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकरूंयेई
लधांवणें॥ तरीनारायणेसांभाळावें॥४॥ ॥१२७५॥
राहोआतांहेंचीध्यान॥ डोळामनलंपट॥ १ ॥ कोंडकों
डुनिधरिलजीव॥ देहभावेंवोवाळिन॥ २॥ होईलयेणे
कळसाआलें॥ स्थीरावलेंअंतरीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगो
जिरीया॥ विठोबापायांपडोंघ्या॥ ४॥ ॥१२७६॥
आदिमध्यअंतदावीयेलीदीपें॥ हातोआपणापेंयत्नब
रा॥ १॥ दास्यत्वेंदावीलेंधन्याचेंभांडार॥ तोतोनव्हेसा
रयेथुनियां॥ २॥ उपायानेसोसनासलासकळ॥ सत्ते
सत्ताबळअंगाआलें॥ ३॥ तुकाह्मणेदृष्टीसकळाचेशि
रीं॥ वचनचिकरीवैसोनीयां॥ ४॥ ॥१२७७॥